

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია
ფილოსოფიის ინსტიტუტი

არჩილ ბაძრაძე

ადამიანის პრობლემა
ვლადიმერ სოლოვიოვის ფილოსოფიაში

ბავშვთაგანობა „მეცნიერება“

თბილისი

1971

I ❹ (CI)

I (სოლოვიოვი)

ბ 325

ნამერმი ნარმოადგენს ცნობილი რუსი ფილოსოფოსისა და ჟურნალისტის ვლადიმერ სოლოვიოვის ანთროპოლოგიურ შეხედულებათა პალატა-ბასა და კრიტიკას. ვ. სოლოვიოვის ნააზრევინს ზოგადფილოსოფიური ასპექტის გაფართოებებით გამოვლენილია ის სიძნელე-წინააღმდეგობანი, რასაც ადგილი აქვს ადამიანის არსის რელიგიურ-იდეალისტური პოზიციებიდან გააზრების შემთხვევაში. წარმოშენი ნაქვეყნობი, რომ ადამიანის ისტორიული მოღვაწეობის განარჩევა შეუძლებელია "მარადიული კაცობრიობის" იმ კონკრეტულში, რომელიც სოლოვიოვის ანთროპოლოგიის დეპაარტს შეადგენს და რომლის თანახმაც ისტორიული პროცესის მიხედვით მინდარსი იმთავითვე განხორციელებული იქნებოდა.

ბუნებაშიცაა ფილოსოფიისა და პოეტისათვის უმეტესად საჭიროება
განმარტა რელიგიური პირობებისათვის ხეობისათვის და
სამართლებრივად იმ აზრებისათვის, რომელიც მართლმადიდებელი
მონაწილეს აქვს მიმართული. რელიგიისა და იდეალისტური ფილოსო-
ფიისათვის სურს უფრო მშაბრის ურთიერთობისათვის აქვს
ბუნებაშიცაა საზოგადოების საზოგადოების სიტუაციისა. უფრო მხარე, მარ-
მოდის იდეალისტური ფილოსოფიისათვის აქვს ლოგიკისათვის, ხოლო
მეორე მხარე, ლოგიკისათვის ფილოსოფიისათვის სიტუაციისათვის გამოიყ-
ნება სხვადასხვა ფორმის რელიგიური რწმენის მიმართებისათვისა და
დაკავშირებისათვის.

მანამდე, როცა რევოლუციური ფილოსოფია მეტად მწვავე-
როვნად: ნეოთომიზმი, ურისტიანული პერსონალიზმი ურისტიანული
ეკლესიოლოგიზმი, რევოლუციური ეგზისტენციალიზმი, და სხვ. ან ის
ძირითადი მიმდინარეობანი რევოლუციური ფილოსოფიისა, რომლებიც
ერთი და იმავე საუბრის სამსახურში სხვადასხვა, ზოგჯერ ურთიან-
თის საწინააღმდეგო საშუალებებზე იყენებდნენ. მიუხედავად იმისა
რომ ყველა ეს მიმდინარეობა ეძებს .რევოლუციის გამარჯვების გზებს,
მათი კონკრეტული მიზანმიმართული საკმაოდ განსხვავებულობა, ზოგიერთი
მიმართულებით ყოველზე რადიკალურ საშუალებებს მიმართულ რე-
ვოლუციურ პატივების საუბრში, ხოლო ზოგიერთი მიმართულებით აქტიურად
შეიშინება ირადიკალიზმისა და მისტიციზმის მიმართულებით.

Քրդոցիւրի Գորոսոգորոս Նալպոպոյա ոսոկա, իրո իրո ժամայայ-
 րդոնո մամնոյոյնն ցարնաբոյնն աբաբոնոն Գորոսոգորոյր յարոյնն:

რელიგიის სამცველები, უძებნენ რა ახალ საჭურავდებს რელი-
გიური წმენდის გასამარჯლებლად, მიმართავენ როგორც იპუარისმუ-
რი ფილოსოფიის უახლეს მარქსიზმადმიდებს, ასევე იმ ძველ მთა-
წმენდებს რელიგიური ფილოსოფიის მანაკიდან, რომლებიც უარობდ-

დენ ლავის მიმდევრებდები ურისტოანობის ახალი ფილოსოფიური ინტერპრეტაცია მოეცა.

ასეა მაგისტრანტმა შიშელს ურს-ურთი პირველი აპრილი კუთვნილ XIX საუკუნის: მეორე ნახევრის რუსული იდეალიზტური ფილოსოფიის ცნობილ წარმომადგენელს ვ. სოლოვიოვს (1853-1900), რომელიც "რუსეთის ფილოსოფიური იდეალიზმის ისტორიამი ყველაზე დიდი ფიგურაა ლავისი აზრთაწყობის სისტემატურობისა და გაქანებში"¹.

სოლოვიოვის ფილოსოფია არ აღმოცენებულია ცარიელი აპრილი. მრავალმა უნებობმა მაგისტრანტი მოახდინა გავლენა მასზე. გავლენის ხასიათი და მასშტაბები სხვადასხვაა. ეს მოტივრთი მაგისტრანტის გავლენა იგრძნობა სოლოვიოვის ნაშრომის ამა და იმ მხარეზე, სხვაობი განპირობებენ მთელი მისი მსოფლმხედველობის პათოსს.

ვიწვევ ჩივში უნდა დავასახელოთ პეტრონი, ნეტარი ავტუსტინე, რიგენი, პოტონი, ხოლო ახალი, ძროსი მაგისტრანტებიდან ლიბინიცი, კანტი, შელინგი და შაპერნი. ვ. სოლოვიოვის ფილოსოფიის ცენტრალური პირობებია - მოქცევა რეიერაჟობრობაზე, ნ. კონტის და დ. ფოიერბახის მოტივრთი იდეისაგან არის განვლებული.

გემოლონიწველ მაგისტრანტებთან ურთა სოლოვიოვი ლავის წინამორბეობაპ ასახელებს მისტიკის ცნობილ წარმომადგენლებს: პარაცელს,, სვედენბორგს, იაკობ ბოომეს. რუსი მაგისტრანტებიდან სოლოვიოვის ფილოსოფიური მიწამსიის წამოყალიბებაში დიდი როლი ითამაშეს პირველმა სოლოვიანოფილებმა: ხომიკოვიმა, კონივესკიმი, სამარინიმა, აქსაკოვიმა.

მაბოლოს, სოლოვიოვის ფილოსოფიური იდეაა გენეზისში გარკვეული აპრილი უჭირავთ ცნობილ რუს მაგისტრანტებს - ჰაპავეს, როსტოვესკის, ფეროვის.

¹ Руссофская энциклопедия. т. 5, №., 1970, стр. 55.

3. სოლოვიოვის ფილოსოფიური ნაბრუნის ლექსები უკვეაა ბოლო-
 გიორგი შრომბლემაციკის ფილოსოფიური ინტერპრეტაციისა და პასაბუფ-
 ბის ცდა. 3. სოლოვიოვის ორიგინალურა იმამი, რეზი იგი ყოილბს
 მთარგმის განსხვავებულა ფილოსოფიური სარწმუნებში. სოლოვიოვი ურის-
 ტიანული ფილოსოფიის ცენტრალურ შრომბლემად მიიჩნევს ღმერთლასობრ-
 ლბბუ მიძღვრბბს. ამ შრომბლემის გადასაჭრლად სოლოვიოვი ყოილბს
 გამოიყენოს მისციკის, რასკონალური ფილოსოფიისა და პრბიტიურ ღეც-
 ნიერბბაა მონაცემბბ².

2. 3. სოციალიზმის ფორმად არ წარმოადგენს მხოლოდ ინტელიგენტი ინტელექტუალური, მისი გავრცელება სოციალური ღრუბრით და ნაწილობრივ დასავლეთის რელიგიური-ფილოსოფიური ატმოსფერო-ბაზე. განსაკუთრებით დიდი გავლენა იქონია რუსული რელიგიური. ფილოსოფიაზე (ნ. ბერძენაძე, ს. ბუგაკოვი, ა. ტრუბეცკოვი, ს. ღრმინ-კი, ე. კარსკი) სოციალიზმის სოციალიზმური და უბრალოდ რელიგი-ზური იდეოლოგია, მისი რელიგიური-ფილოსოფიური მიმართულებით. 1918 წელს დიდი რელიგიური 3. სოციალიზმის მიხედვით 200 პერიოდიკული გადამწარმა.

1950 წელს გერმანულად გამოვიდა მისი ნაშრომების რვა ტომი. აზრებში აგრეთვე ვ. სოლოვიოვის ფუნდამენტალური შრომების ინტერესური და ფრანგული გამოცემები. მთელი მსოფლიო მისი შეშვით, ბუნებრივად საზღვარგარეთ სოციალურ-კულტურული კრიტიკის გამოხატუბის პირობებში, განსაკუთრებით იმათა დასაყრდენის ფორმისა და ფილოსოფიის ნაშრომებში ვ. სოლოვიოვის შიშვით. რაც შეეხება ვ. სოლოვიოვის შეხედულებას მარქსისტული კრიტიკის, იგი შეშვით-საბუნებრივად რადიკალური ბოლო ბასისის სტატუსით: ნ. Л. А. КОГАН К критике философии Вл. Соловьева, "Вопросы философии", №3, 1959, стр. 102-113. П. С. НОВИКОВ. Вл. Соловьев и его западногерманские почитатели, "Вопросы философии", №4, 1959, стр. 105-114, А. Л. ГАЛАКТИОНОВ. П. Ф. Никакоров. Русская философия XI-XIX вв. Ленинград., 1970, стр. 447-452, П. С. ШКУРИНОВ К оценке идеализма Вл. Соловьева. об. "Против современных фальсификаторов истории русской философии", М., Соцгиз, 1960, стр. 388-403.

[illegible]

[illegible]

“**ԱՅԹՈՒՆՆԵՐԻ ՄԵՐՈՒՆՈՒՄԸ, ԱՅԹՈՒՆՆԵՐԻ ԲԵՐՈՒՆՈՒՄԸ, ԱՅԹՈՒՆՆԵՐԻ ԲԵՐՈՒՆՈՒՄԸ - ՍԵՐՈՒՄԸ**”

სოციალური ანთროპოლოგია ეძღვნება სწორედ ადამიანის რაობის
მიცნებას. რა იმ საბუთად, რასაც, რეალობის მიხედვით
არა, არამედ ადამიანის იგივე კრიტიკული სიფუტუნად.

1 В.С. Соловьев, Собр. соч., т. I, СПб., Изд. Тов. "Обществ. Польза", 1901-1904, стр. 222.

არ უნდა გავიგოთ ადამიანი ღმერთთან, მაგრამ არც უნდა მოვწყვიტოთ ადამიანი ღმერთს. ხოლო ასეთი ღვაწლადრისი მოგვცემს საშუალებას გავიგოთ ადამიანი. აქედან გამომდინარე, ღმერთსაც კი რწმუნის საბრისის წინაშე გაგმა სოლომონის მიერ გამოცხადებულა ანთროპოლოგიის მხედარ ამოცანად.

სოლომონის აზრით, ადამიანი როგორც პირველმა ღვარგვამ მა-
შინაც, როგორც ღმერთი აუქმებს ადამიანს და მაშინაც, როგორც
ადამიანი აუქმებს ღმერთს. პირველმა ღმერთმა მათი ორთა ადამ-
სავედით, ხოლო მეორე დასავლეთ ევროპაში გაბატონდა. აღმოსავლეთი
მხედარს სცემს "უადამიანო ღმერთს", ხოლო დასავლეთი "უღმერთო ადამ-
იანი". პირველი შემთხვევაში ხდება ადამიანის დათმობა მასზე
მაღალი, მაგრამ მისგან გაუცხოებული ძალით. მეორე შემთხვევაში
ადამიანს ხელიდან ეცლება გონივი განვითარების ორიენტირი. ადამ-
იანი უნდა გააძრებულ იქნეს როგორც ღმერთის მეტოქე, რომელაც
ღმერთთან უნდა აწარმოოს თავისი თავის და საწყობის შემოქმედ-
ებითი განვითარებები და გაერთიანების საქმი. აღმოსავლეთისა
და დასავლეთის შემთხვევა, ღმერთსაც კი რწმუნის იქნაში მათი ცხოვრ-
ების სწავლების სინჯი, სოლომონის აზრით, არის კაცობრიო-
ბის განვითარების უმაღლესი განვითარება⁴.

რომ გავიგოთ სოლომონის მოძღვრება ადამიანზე, საჭიროა პა-
ხასხაოთ მისი ონტოლოგიის ძირითადი სფეროებზე. ადამიანის პრინცი-
პის ანალიზი სოლომონის მსოფლიოგეგმაში დაკავშირებულია კოსმო-
სის და ღმერთის რწმუნის გარკვევასთან.

სოლომონის ონტოლოგია, რომელიც აბსოლუტის მეტაფიზიკას წარ-
მოადგენს, უარყოფითი ღმერთისა და შეიქმნის გავლენას განიცდის.

4 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. III, СПб., Изд. Тов. "Обществ. Польза", 1901-1904. стр. I-23.

წმინტოცობის ატეხის პრეცედენტი სოლოვიოვი იყენებს ვ.წ. განყენებული საზღვრების კრიტიკის მეშვეობით. განყენებული საზღვრების წარმომადგენელნი შეშველებიან პრეპრეზენტაციას, რომლებიც შეშველებიან საცხის მომდევნო განხილვაში. განყენებული საზღვრების კრიტიკის მეშვეობით მოწოდებულია ღვიძელი საზღვრის მიუჩინო სათანადო ადგილი მიეღოს სურათში, უმრავლესობის შემადგენელი ნაწილი სრული ღვიძელდება მიეღოს სრულყოფილი ურთიანობაში. ღვიძელნიშნული მეშვეობის გამოყენებით სოლოვიოვი აკრიტიკებს სხვადასხვა წმინტოცობის მოძღვრებებს და იძლევა ამ სოლოვიოს საკუთარ კონსტრუქციას. ამ კონსტრუქციის შინაარსი მოკლევადი შეფასებამ ჩამოვაყალიბო:

ამ სოლოვიოვი არის არსებული (сущее), რომელიც იმეტი გამოხატულებად ყოფიერებაში, როგორც სუბიექტი პრეპრეზენტაციის. ყოფიერებაში, როგორც მიმართების ფორმაში, არსებული უპირისპირებასა და დაპირისპირებას და ამ დაპირისპირებაში ამაყვანებას ღვიძის შინაარსს. ღვიძის შინაარსის, როგორც სიმრავლის მიმართ, ამ სოლოვიოვი ურთიანობა და დაპირისპირება განსაზღვრება. იგი არის "არაარა" იმედნად, რამდენადაც არ წარმოადგენს რაიმე კერძოს, განსაკუთრებულს; ამავდროულად იგი ვერ იქნება რაიმეს მოკლევადი და ამიტომ არის ყველაფერი. ამ სოლოვიოვი არის უპირისპირება, რადგან იგი მიაყვანდება ღვიძის შინაარსში, სიმრავლეში, და არ კარგავს ღვიძის ურთიანობას. ამ სოლოვიოვი არის ყოველმხრივობა (всеобщее, всеперное).

საკუთარ შინაარსთან დაპირისპირების საფუძველზე ამ სოლოვიოვი გამოხატულება ურთიანობის ორი ცენტრი. პირველი ცენტრი, რომელიც ურთიანობას ანიჭებს სიმრავლეს, არის მწარმოებელი ურთიანობა. სიმრავლეს როგორც გაერთიანებულს აქვს საკუთარი ურთიანობის ცენტრი, რომელიც იხილვება პირველი ცენტრის გამოერთიანებულ მოქმედებას და ამის საფუძველზე აერთიანებს სიმრავლეს. იგი წარმოებული ურთიანობა-

ბაზა.

აბსოლუტის მონაპოვს - არსებობს იურარქიის დახასიათებაში სოლოვიოვი პლატონის და ლიბნოვის ხაზი მიჰყვება. სოლოვიოვი სამყაროს ჭაობებზე რთვად ღმერთში დაფუძნებული ნიშანია იურარქიას; მის მიერ მონადის რაობის გაგება, მისგანგებასთან ერთად, წინაშეაყენებული განსხვავება ლიბნოვის შეხედულებასთან.

ლიბნოვი ფიქრობდა, რომ მონადის დაბნეული საზღვარია. ურთიერთობა ურთიერთობა მუდმივ სინამდვილეში. ლიბნოვის მონადის ორი ურთიერთობის საზღვარებზე ნიშანი აქვს მიწვევები: ურთიერთობა მონადის არა აქვს უნარი სხვა ძირითადი მონადის სინამდვილეს ეზიაროს, მუდმივ ბიზნის, იგი მხოლოდ საზღვარის ასახავს; ლიბნოვი მიიღებს ყველა სხვა მონადის სინამდვილეს. მიუხედავად ურთიერთობისა, მონადის მიუღებელი შესაძლებლობაა. ამ ნიშანზე მუდმივობა ლიბნოვის დასაბუთება, რთვად უნარი, ლიბნოვი-მა ნამოყვება ნიშანზე ნიშნობილი პარამეტრის პარამეტრი. ამ პარამეტრის მიხედვით, მონადის მონადის სინამდვილე არა არის ნიშანზე განსაზღვრული უნარების მონადის, ლიბნოვი მიიღებს, რომ მათი მიუღებელი სრულ პარამეტრია, მიუხედავად იმისა, რომ მონადის არა აქვს ურთიერთობის ნიშნის უნარი.

ლიბნოვის ანალიზი ლიბნოვი ანალიზი ნიშანზე ნიშნობილი. რადგან ლიბნოვი განიხილავდა რთვად მონადის, ამიტომ იგი, რთვად ყველა სხვა მონადის, საზღვარი უნდა იყოს მონადის ნიშანზე ნიშნობილი და არა ლიბნოვი უნდა შეეძლოს მისთვის სხვა მონადის მონადის სინამდვილესთან. ამიტომაც საჭირო ხდება ახალი მონადის შე-
მოყვანა, რამდენიმე ნიშანზე ნიშნობილი პარამეტრის დასაბუთება ლიბ-

უბასა და სხვა ბინადრებს შორის. ბინადრებს შეიძლება ურთიერთ
შსასრულოდ გასწავლდეთ. მეორე მხრით, ზოგიერთებს არ სურთ
ბინადრად, მაშინ ბინადრობის პრინციპი პარალელური აღმოჩნდება.

იპოვებისას რა ყოველივე ბინადრებს, სოლოვიოვს გარკვეუ-
ლი შედეგები შეაქვს ბინადრის გაგებაში. მისი აზრით, ლაბინის
ძირითადი შედეგია იმაში გამოხატება, რომ მან ბინადრის პატივად
არსებობა (существование) გამოაქვეყნა, ვერ გამოხატის იმისა რა მათი
გონივი ბუნება. ბინადრის გონივი ბუნებისა არიან, ამიტომ მათი
ქვეყნის გონივი გონივი ბინადრის გარეგანი გარემოება და მარადიუ-
რადიონობის გამოხატება. ყოველი არსებობა-ბინადრის მისთვის
შედეგების საფუძველზე მარადიულობა ითვისებს სხვა ბინადრად, ბი-
ნადრის და მათი მხრით აქვთ მათი მათი საკუთარი ბინადრის.
ლაბინის საბინადრობის, სოლოვიოვის ბინადრის მარადიულობა "იმა
არსებობა". მისთვის იმისთვის სიმართლეს იმისთვის ბინადრის
მარადიონობის ქვეყნის არა მარადი მათი სუბიექტური მდგომარეობებს, არა-
მეტი სხვა ბინადრად ბინადრის სინამდვილესა.

მათი, შედეგებში ბინადრის სოლოვიოვის საბინადრობის სტრუქ-
ტურა "Разбор книги кн. Сергея Трубецкого "Метафизика в древней
Греции". სოლოვიოვი არსებობის უბინადრობა გრძელდება ძირითად
აზრის ყოველივე სუბიექტის გარეგანი გარემოების გარეგანი
ბინადრის, მაგრამ აქვთ მათი მათი ამ პრინციპის გამოხატუ-
ნების გარეგანი გარემოების სინამდვილეს. ს. გრძელდება ამიტომ, რომ
ყოველი სუბიექტი, მათი ყოველივე საბინადრობის, მუდმივი
ბინადრის მათი, საბინადრობის ყოველივე პრინციპის. მისი გასვლა
მათი მათი, მისი მათი მათი გარე ყოველი, სოლოვიოვის აქ-
ვით საფუძველზე მისი ბინადრის სხვა სუბიექტის ბინადრის სინამდვი-
ლესა. "ჩვენი აზრით - სწორად სოლოვიოვი - ამ მსჯელობაში გამოხატ-

ქუთაისში არსებული აზრის ყოველმხრივად, რეალური ფინანსური
გეგმვითი საფუძველი იქნება, როდესაც სახელმწიფო და საზოგადოება

7 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VI, стр. 270.

7 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VI, стр. 270.

Դրեա Երկրոսը Ժամնայաճիւղի ճիւղնորո՞ւմս ըստ Երկրոսի Դրոճիւղի Երկ-
 րոսնայոս, Երկրոսնայոս Դրեաճիւղնայոս Երկրոսնայոս Երկրոսնայոս Երկրոսնայոս

[illegible]

სოციალიზმის მოძღვრება იდეალა შეესაბამება უფრო ნაყად ნარჩენებში-
გება, ზე მისი შევსებაზე მისივე მისაბამისი მისივე მისაბამისი, მისივე
სახლის იდეა ნარჩენებში იმ იდეებში, რომელიც, რაც უფრო უფრო
აქტიურობის საფუძველი იმისთვის, სოციალიზმის იდეებზე იმისთვის
მისი ახალსახად მისი იდეა, რომელიც მისი განხილვის კონსონს სხვა
იმისთვის მისივე იდეა, რომელიც იმისთვის იდეა ნარჩენებში კონ-
სონს იდეის ნარჩენს, იდეების ურთიერთმისაბამისა მისივე მისივე
საინტერესოებისა. მისივე მისივე მისივე, მისივე მისივე მისივე მისივე
საინტერესოებისა. მისივე მისივე მისივე, მისივე მისივე მისივე მისივე

ცენტრში მათი მეთაურობითი სახეობის არსებობის ფუნქციონირება-
 ადამიანობის მიხედვით, ადგილი აქვს ცენტრის მატერიალურ და მინი-
 არსის უწყობაში. ცენტრის სამხრეთში, სოლოვიოვის ადრინ, მათემატიკის
 სპინდის პრინციპი, რომლის მიხედვითაც ყოველი განსაზღვ-
 რება არის უწყობა (ასე მაგალითად, ადამიანის ცენტრში არ მოიპოვებ-
 და ის ნიშნები, რომლებიც იწვევს სპინდის განსაზღვრებას).
 ამის საწინააღმდეგო, დამოუკიდებელი იქნება მინიარსის და მატერ-
 იალის შორის პირდაპირი. იქნა, რომელიც არსებობს სპინდისკენი ხან-
 ადრ, მათის მათი პრინციპით და საბჭოთა დიქციონარის სხვა იქნება
 უწყობის მიხედვით. "ამჟამად, აქ განსაზღვრება არის არა უწყობა,
 არამედ განხორციელება". მაგ. კაცობრიობის იქნა ხორციელდება ცალ-
 კუთხე ადამიანის იქნება, რომელიც აქვს ფიქციური ცალკეული ადამიანის
 იწვევს იქნება ფიქციური განხორციელება:

იქნება, რომლებიც გარკვეულ კლასებს ქმნიან, უწყობის მიხედვით
 დამატებით არიან და უწყობის მიხედვით. მათი უწყობის მიხედვით
 საბჭოთა, რომ ისინი მათიკენ კლასის ყველა იწვევს იქნება რომ-
 ლის ნიშნები, ხოლო იწვევს იქნება არიან იწვევს, რამდენადაც
 წარმოადგენს გარკვეულ, უწყობის მიხედვით განსაზღვრული მინიარსებს.

რაც უწყობის მიხედვით ესაა მათი იქნა მინიარსის, რაც უწყობის მიხედვით
 იქნება მათიკენ იქნა, მათი უწყობის მიხედვით მათი იწვევს იქნება. საბჭო-
 ვის, ყველაზე იწვევს იქნა ამავე დროს ყველაზე უწყობის მიხედვით
 იქნა. იქნება, რომლებიც აქვს იწვევს სხვა იქნება, წარმოადგენს
 იმ განხორციელების ცენტრებს, რომლებიც ხანად განხორციელება გარ-
 ლის მიხედვით სპინდისკენი ფორმის. ე.ი. სხვადასხვა იქნება სპინდის
 ხანად მათიკენ განხორციელება რომელიც სხვადასხვა ფორმის უწყობის
 მიხედვით. უწყობის აქვს წარმოება სოლოვიოვის კლასის რომელიც სიფიქციური.

ამიერიდან ღვიძელი იქნა წარმოადგენს სიყვარულის ანუ იმ ღირსს. იქნა, რომელიც ყველა იქნება აჯანყებულს, წარმოადგენს სიყვარულს, როგორც ასევე.

იქნება წარმოადგენს არა მარტო ჭრუჭის ობიექტებს, არამედ ზღვის სუბიექტური ურთიერთება ანაწილად; აბსოლუტურად არსებულის ურთიერთი ნებისყოფა უკავშირდება ღვიძელი იქნას. ყოველი იქნა, ზღვის ღვიძლითობის მიხედვით, გაქცეული სპეციფიკურობას ანიჭებს მასზე მიქცეული ურთიერთი ნებისყოფას. ამის შედეგად ის, რომ ურთიერთი აბსოლუტური ნებისყოფა იქნაღორ უსიმართლიდან განაწილდება მრავალ ინდივიდუალურ ნებისყოფად, რომელიც შეუძლია ურთიერთი ანაწილად აბსოლუტურად არსებულის პირველი გენერაცია. მაშასადამე, აბსოლუტის მინიშნული განსაზღვრის როგორც ცოცხალი ძალა ან არსებობა (существова) იქნაწინა; იქნაწინის საბავეში გვხვდება ის არსებობა, რომელიც ყველაზე უფრო ღრმად არიან მინიშნული, რომელიც გარშემო არ არიან გაჯანყებული სხვა არსებობები. ეს სახეობის არსებობები ურთიერთიდან იქნაწინის მიერ საფუძვრზე მიღებული არსებობა გარშემო და ა.შ. იქნაწინის უმარტეს საფუძვრზე მიღებული არსებობა, რომელიც მიღებული იქნაწინის ურთიერთობას უბრუნებელიყოფის, განსაზღვრება როგორც მსოფლიო სული (мировая душа), ანუ მარადიული კაცობრიობა (вечное человечество).

სოლოვიოვის რელიგიოზიზმში აბსოლუტის მინიშნული წარმოადგენს არა მარტო ჭრუჭის საბავეს, წმინდა იქნაღორ სიამოვნებულს, არამედ ხასიათდება რეალობით. ამ მინიშნული, როგორც რეალური არსებობა, რომელიც, მარადიულად ხორციელდება ღმერთის ურთიერთი ბუნება მსოფლიო სული წარმოადგენს აბსოლუტის მინიშნულის ურთიერთობის მიხედვით სახეობის, საზღვარსაღორ მარადიობის საფუძვლიანობაზე მარადიული სუბიექტის, რომელიც იმდენად აბსოლუტის პირველი გენერაციის განაწილად განაწილებული მიქცეულობას და ამის საფუძვლიანზე უბრუნებელიყოფის არსებობას

ადამიანის საკუთრივ არსებობას, სოციალიზმის დეალსაბრისი, ღმერთ-
 ში მარაბიუღარ განხორციელებულა ადამიანი არა მხოლოდ რატორს
 ირეა, ღვთაებრივი გონების ყურების მძივები, არამედ რატორს ყო-
 ხალი არსება, სუბიექტი, რატორს არსებული. ე.ი. არსებობის მიმდ-
 გი, რთივით, ღიბმის მიხედვით, "არარადი" იქნა ნამარბობი, და
 მაშასადამე სიხილეს მარბობაგნს, სოციალიზმის აბრის, მარაბიუღარ
 ახასიათებდა ადამიანს, რთივით მარაბიუღარ იმყოფება ღმერთში,
 რატორს არსებობასთან, აქედან განუყოფლად სინთეზირებული ირეა.
 ადამიანის ემიგრირი არსებობა მარბობაგნს, მისი მარაბიუღარ არს-
 ბობის სფეროში მოხიბარ "ჩაგრბენს" შეგნეს. "გეიგირი" კაცობრი-
 მა არის იგივე "მინიგირი" კაცობრიობა, იგივე ელემენტობასაგან შე-
 გარნი, მაგრამ ამ ელემენტობის მიმარბობანი "პეტივი" პლანში მარ-
 მაღრის, ხოლო "მინიგირი" არანორმაღრნი. კაცობრიობა, რთივით
 მარბობაგნს გენეტიკურად მეორადს, სამყაროს ევოლუციის მწვერვალს,
 მთელიგირად პირველია, რადგან ღვიჯონ ის ემიგრირი სამყარო, რთ-
 ირბანს ემიგრირი ადამიანი მარბობი, აბოლუციის პირველი ენთ-
 ში დაუდებელი მარაბიუღარ კაცობრიობის ღმერთისაგან მარბობის
 შეგნეს. ღვიჯონ შეხედულებებს გამოკვეთას ადამიანის რამდამე სო-
 ციალიზმ ანარბობს ემიგრირიბის კრიტიკის მარაღრნად. მისი აბრის,
 რატორს ემიგრირიბი ნამევი, რეღრ ადამიანზე ღამრკობს, მის
 მხედვარმაში აქვს ყაღვური იმევივი, ესა ღვი ის ემიგრირი ად-
 მიანი. კაცობრიობა ემიგრირიბის მიჯრ დახასიათებულა რატორს კრმა-
 რი სახელი ან გვარობიბი ცნება, რთივით აბსტრაგირებს შეგნეს.
 სოციალიზმი ყიღვას აწვენოს, რთი ემიგრირიბის მარბიგირიბი და-
 რბიბ გამოუღარ მინაღმეგობრში ჩაგვარებობი. ან ყუშმარბი
 არსებულარ ერბული ემიგრირი ღაქს გამოვასაღებ, მაშინ ყაღვური
 ადამიანის აბსტრაქციის აბოღვება, ან კრმა სამხელარ მარბივი-
 გება.

უმპირიული აპამიანი, როგორც სხეულებრივ-ფსიქიკური არსება, ერთი დანადგარი სისტემაა. იგი ერთი შენაწილი მომდევნო სხეულს, ერთსა დანა მომდევნო შენაწილს. ყველაფერი, რაც ერთსა და სხვას ეკუთვნის, უსასრულოდ დაუფარავლობს ნიშანს ატარებს, ამიტომ აქ ყოველი ნაწილიდან შედგენილია განვიხილოთ როგორც მხოლოდ პირობილი რეალური, როგორც მხოლოდ კრებადი ერთეული (კაცობრიობის ანალიტიკური); მაგრამ ერთსა და სხვას ეკუთვნის არსებული შინაარსის პირობილი რეალური რომ ვარაუდოთ, უნდა დავუშვათ მათ საფუძვლად რეალური ელემენტებს არსებობა, რომლებიც არ ექვემდებარებიან ერთსა და სხვას მდებარეობის პირობებს. ამ შეხედულებას სოლოვიოვი აპამიანად მიიჩნევს აცხადებს: "ამ ღვადასტოვების - ნების, იგი - როგორც ჩვენ ვლანარკობთ აპამიანზე, ჩვენ არა ვარა ვარა ელემენტური, არცა დავაქვს ატარებ, შევხედულობთ აპამიანს უნდა მხოლოდ სინამდვილით. ჩვენ ვლანარკობთ იმედიურ აპამიანზე, რომელიც მიუხედავად ამისა, სრულად არსებობს და რეალურია"⁹.

სოლოვიოვი წარად შეფასებას აძლევს ი. კონსტანტინოვი, რომელიც შექმნა კაცობრიობის რელიგია და რომელიც მიხედვით კაცობრიობა რეალური ორგანიზმი და არა კრებადი სახელი. კონსტანტინოვი მიძღვნილ წერილში იგი წერს: "მედიკი პირველია ღვთის ნაწილებთან შენაწილებით და იტულისხმება მათთან. ეს ერთი შენაწილია, უნდა გვამეფრობი, ინარჩუნებს მათ ღვთის დღას სოლოვიოვი. შესაბამისობა აქ სრულია. წერილი ერთეული პირიდან, ხატი-რახხია, სიბრწყინვალება, სამგანგებოლობანი ფიქტურა ან გვამეფრობი სხეული - რასა, მაგრამ ნამდვილი ფიქტური სხეული მხოლოდ კაცობრიობაა. არ შეიძლება უარყოფითი შენაწილები ნაწილებს სინამდვილე, ამიტომ, მხოლოდ მათი მხილავან კაცობრიობა

9 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. III, стр. II 6.

შინონს ჭამი პამოხუიძედაპ ალბერტნი ილინი მხოლოდ ამაყრავსკი-
ბიას¹⁰.

განხილავს რა მარაბიული კაცობრიობაში დაფუძნებულ ფეოდალურ
აღმართს, სოლოვიოვი ღვიძს, რომ ასევე, მუხეველდება, უმრუველდეს
აღმართის უკმავედსა და ღვიძს. ადამიანის აღმართა იწ-
ვლითგობელური სამეფოს წევრად გვიხსენებებს მის არსებობას არა მარ-
ტო სიკვდილის შემდეგ, არამედ დაბადებამდე: "უკანსურად არს-
ებდა სიკვდილის შემდეგ ღვთიურად არაფრით არ უმარსებდა არარს-
ებთან დაბადებულ" ¹¹ ასევე შეუძლებელია, სოლოვიოვის ამრიგ,
მიუხედავად ადამიანს ღვიძს. როგორც ნახ. დროს გარკვეულ
მიმდევში არარაობიდან შექმნილად გამოვსახებდით. ადამიანს შექმ-
და არარაობიდან არის მისი განსაზღვრა საკუთარი ნებისყოფისაგან
დამოუკიდებლად. სოლოვიოვის ამრიგ, მხოლოდ მარაბიული ადამიანნი
შეიძლება იყოს ღვიძს, რადგან იგი მიწოდებულა მარაბიულად
განსაზღვრულ ღვიძს. ან ღვიძს მხარზე ან მის საწინააღმდე-
გოდ. ახასიათებს რა კაცობრიობას როგორც მარაბიულ და დროული
განსაზღვრულობის სუბიექტს, სოლოვიოვი წერს: "ეს დროი და ქალღ-
არსება, რომელიც არ არის არც ღვიძს, არც მარაბიული შვილი ღვი-
ძისა, არც ანგელოზი, არც წმინდანი, იქნება ღვიძისგან, ქველი
აღმართს დამსწრეებელისა და ახალი აღმართს ღვიძისგან. ვინ
არის იგი, ეს არა ღვიძს ქვემარტო, წმინდა და სრული კაცობრიობა,
უმაღლესი და ღვიძისგანგვიდის ფორმა, ყოველი სული ბუნებრივი და
სამყაროსი, მარაბიულად შეჯერებული და დროულ პირობაში შეჯერებული
ღვიძსაგან. მასთან შემაჯერებელი ყველაფრისა, რაც არის" ¹².

10 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VII, СПб., изд. тов. "Обществ.
Польза" 1901-1904, стр. 333.

11 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. III, стр. 117.

12 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VII, стр. 240

მედიკალინ ანალიზი სოლონიკი უკიდურეს გააძაბოს ადამიანის რაობის ეს შეგარო სურათი, რომელიც მან მსოფლიო სურის მეტაფიზიკაში წარმოადგინა. სოლონიკის მეტაფიზიკა მელოლოგიურ ხასიათს ატარებს. სოლონიკი უკიდურეს სამყარო განაბრის, როგორც ევოლუციური პროცესი. ამ პროცესის მამოძრავებელი ძალები და მიმართულება სოლონიკის მეტაფიზიკაშია: ევოლუციური პროცესის საფუძველზე უნდა მოხდეს სამყაროს გაერთიანება ყოველმხრილიაზობის ფორმით. მსოფლიო სურმა უნდა დაიბრუნოს თავისი მიწაარსის გაერთიანების ეს უმაღლესი ფორმა, რომელიც მან დაკარგა "დაცემილ" შედეგად. ევოლუციური პროცესის მამოძრავებელი ძალაა შეუსაბამოება მსოფლიო სურის აბსოლუტურ მიწაარსსა და ამ მიწაარსის გაერთიანების არაადრეველად ფორმის მიღების. მსოფლიო სურის მიწაარსის, როგორც "ყველაფერს", სოლონიკის მიხედვით, შეუსაბამოება ყოველმხრილიაზობა, როგორც ერთიანობის უმაღლესი ფორმა. სწორედ ამ ფორმის აღიარებითაა განხორციელებადი, სამყაროებში მიწაარსის ბაბაბი, განხორციელება ევოლუციური პროცესის საბრისის, მისი შედეგად, რაც აბსოლუტის მეორე ცენტრი გაუცხივდა აბსოლუტის პირველი ცენტრისაგან, აბსოლუტის მიწაარსი წარმოადგენდათ თან განსხვავებულ განსაზღვრის. ეს, რაც განხორციელდა აბსოლუტის მეორე ცენტრში, მსოფლიო სურის, სოლონიკის მიხედვით, თავისი უმაღლესი, უმაღლესი სახით პარალელურ აბსოლუტის პირველ ცენტრში. რეგრესიის, როგორც აბსოლუტის პირველი ცენტრის წინაშე, რეგრესიის სურათი: ერთი განხორციელება მის არსებობაზე ბუნებას. ამ სურათში ყველაფერი

მოთხოვნილია. მეორე სურათი, ესაა მსოფლიო სურის მეტაფიზიკაში განხორციელებადი ეს განხორციელებადი სიბრძნე. აბსოლუტის პირველ ცენტრს, თავისი მარტივი არსის შესაბამისად, სურს არა მარტო ეს, რომ მისი ყველაფერი ერთიანობის ფორმით არსებობდეს, არამედ ისიც, რომ მისი მიწაარსის შემადგენელი ელემენტები ერთიანობაში იყოს ყველაფერად, არა მარტო რეგრესიის, არამედ თავის თავშიც. საამისოდ არაა

ვიძრუე ცალკეულ ფუნქციებს შორის. მაგ. აპარიათის სახეობის გასაგებების უფრო უცხოა, გაუგებარია, ქვა და მიწარაღური სახეობის სხვა სხვაობები, ვიძრუე აპარიათები.

სოლოვიოვი ხეშ სახეობის გამოკვლევის, რომლებიც გარკვეულ მიმართებაში არიან ურთიერთობაში. ესენია: მიწარაღური, მკვდარი, ცხოველური, აპარიათური, და გონივრული სახეობები. სახეობების განსაზღვრება, მესაბამისად, გარკვეულ სპეციფიკურ ნიშნებში ფიქსირდება: ყოფილება, სიცოცხლე, ენობრივება, გონივრება, სრულყოფილობა. მიწარაღური სახეობის მხოლოდ არის, იგი ინტელექტუალური, მასში არ შეიძლება ცვლილების შეინახონ იმპულსები. სოციალი არსებობს, კერძოდ მკვდარები, არა მარტო არსებობენ, არამედ ხასიათდებიან ყოფილებით გარკვეული ფორმით, სიცოცხლით. მათში მოქმედებს უკუმიმართული აქტივობა, არაპრობიტიკური სწრაფვა სინათლის, სიბნელისა და ღრუბლოვანი-კენ. ცხოველები, გარდა იმისა, რომ ხასიათდებიან სოციალი ყოფილებით, ამავდროულად არიან აქტიური და მკვდარი, რომლებიც სინათლისა და სიბნელის მიმართულია. ისინი ისწრაფიან გრძელბადი მოხუცობილებიდან პავსიფიკაციისაკენ. აპარიათს, ყველა ბიოქიმიკური ნიშნებიდან ურთოდ, ახასიათებს გონება და უნა, რომელიც იგი გამოხატავს ენობრივების არა მომენტურ მიგრაციებში, არამედ უბრალოდ ყოფილების მოგონებების განსაზღვრებაში მას აქვს უნარი სწავლას სიცოცხლის საზონის, მკვდარისა და გაუგებარების საზონის ყოფილების წესი. კრიტიკული მიმართება იქონიოს როგორც სახეობის სახეობა, ასევე საზონისად და, ბოლოს, ამიტომაც უბრალოდ სრულყოფილების იდეალი. გონივრული აპარიათის სახეობის სრულყოფილების იდეა არა მარტო გამოხატობაშია, არამედ განხორციელებაშიც.

13 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VII, Изд. Тов. "Обществ. Наука", 1961-1964, стр. 197-198.

სოლოგოვის ამრთხ, სამყაროს განვიხარებინს საბრისი რთი გავი-
 გოთ, უნდა გავუთიგოთ იმი სამეფოპან, რთმელოც ბოლოა სამეფოთა იურა-
 რქნაში. ადამიანი არის ის არსება, რთმელოც აღნიშნულ სამეფოებს
 აერთიანებინს. ეს სამეფოები ადამიანში არსებობენ არა ღვეისთავად,
 ერთმუნეის გვერდით, არამედ ქმნიან რაქვემდებარებინს რთელ იურარ-
 ქნას. ღვენებს შორის ჯალეზი ისეთია, რთი ყოველი ბეძეგოში ღენა
 იფენებს ქვემეგოში ღენის ჯანონებს ღვეისი ბუნების განხორციელებინ-
 საფის. მაგ. ადამიანი შეგება არაფოცხალი ნივთიერებისაგან, მაგ-
 რამ აქ არაფოცხალი ნივთიერება აქარ არის მხოლოდ ნივთიერება, იგი
 შეგის რქანული სოფოცხლის ღენაში, რთმელოც სარგებლობს არაფოცხა-
 ლი ნივთიერების ჯანონებით, მაგრამ აქეს ღვეისი საკუთარი ჯანონ-
 ბიც, რთლებიც არ გამოცხანებინან არაორქანულის ჯანონებოპან. ცალ-
 კუთლი ღენის მნიშვნელობა განსხვავებულია იმავე ღენის მნიშვნელო-
 ბისაგან, რთესაც იგი შესულია ღენათა იურარქიის სისტემაში. მა-
 გალითად ადამიანის ბოლში ბოლოგოქ-ცხოველურ პოცესებს აქარ
 აქვთ ღვეისთავადი მნიშვნელობა, რთოც ამას ადგილი ჰქონდა ცხო-
 ველობა სამყაროში, არამედ გვერდობინან საშუალება-იარაღებად ახა-
 ლი მიბნებინსა და ამოცანებინსაფის, რთლებიც ადამიანის შემაგებენ-
 ლი უფრო მაღალი ღენის სვეცოცხას გამოხატვენ.

იმილათვის, რთი ახსნას ახალი ღვისობრთბინს მარბოშია, სოლო-
 ვიოვი ღვეის შეტაფიბოქურ ღვალსაბრისს იმარქვენს. მისი ამრთხ,
 ახალი ღვისობრთბინი, ანუ ერთონობის ახალი ფორმები ღვეაბრთვი
 სამყაროპან შემოპან, ხოლო ამ შემოსვლის პირბებს ქმნიან მარ-
 ლო სულის მიერ უვე შეთვისებული რაბალი ფორმები. "ფოფიერების და-
 ბალი ღნებინს ევოლუციამ არ შეიძლება ღვეისი შექმნის მაღალი ფი-
 ვები, მაგრამ ისინი ქმნიან მატერიალურ პირბებს, მაღალი ღნის
 მოვერინს ან გამოცხადების შესაბამის გარემოს. ამგვარად, ყოფიერ-
 ბის ყოველი ახალი ღნის მოვერინა, გარკვეული ამრთხ, არის ახალი

ხორე, მიერე მხრე, ადამიანი გრძნობადი არსებაც არის, მას სა-
სიყვარლო ღვთაებები ახასიათებს.

სოლომონის მიხედვით, სიწმინდელიც, საფუძვლად უდევს ურთიანე
ენერგია, რადგან მისივე მიხედვით სხვადასხვა ღვთაებები, ღვთაებ-
ები, გონივრული ენერგიის ეს ღვთაებები ურთიანეა და გა-
დას. ადამიანს რა პირველადი ენერგიის კონსტრუქციას, სოლო-
მონის მიხედვით, რომ შესაძლებელია ურთიანე ენერგიის გადარ-
ღიერება ხორე. ასე მაგალითად, ადამიანის რადიკალური შეცვლა უნ-
და, ღმერთადან რომელიც უმარტული გონივრული, მიხედვით ენერ-
გია, ამის საფუძვლად შეესაბამება თავისი ბიოლოგიური ბუნების ღვთა-
ებები აქტიურობა, ისე წარმართის იგი, რომ ადამიანის გრძნობადი
ბუნების ღვთაებები ენერგია და რადიკალური ურთიანე ენერ-
გია, არაფერ გადმოცემული იქნება ადამიანის გონივრული საფუძვლის გა-
საზრუნველად. ადამიანის ასაკობრივი აქტი, აქტი გრძნობადი ღვთაებ-
საგან თავის შეესაბამება, სოლომონის აზრით, უმარტურობა, ურთი-
ანე, ადამიანის განსაკუთრებულ ღვთაებებისაგან და მათი ენერ-
გიის გადარღვივება გონივრული ენერგია, ხორე, მიერე ნაწილ გრძნობადი
ბუნებაზე გადმოცემული ადამიანი ასაკობრივ უბნის ღმერთადან რომ-
ღიერება უმარტული გონივრული ენერგია, რომელიც წყაროების ენერგია წარ-
მოადგენს. ე.ი. ადამიანის მიხედვით ენერგიის საფუძვლის უმარტურობა
სოლომონის მიხედვით: უმარტურობი გონივრული ენერგია მიუბრუნება და-
ბადი უმარტურობისაგან და უმარტურობის მათ გადმოცემებას, მაგრამ
ადამიანში არის ენერგიის მიერე წყარო: მისი გრძნობადი ბუნების
ენერგია. წყაროების ენერგიის მიხედვითი მიხედვით საფუძვლად, ადამ-
იანის ბუნებისაგან შეესაბამება უმარტული ენერგიის
უმარტული გადმოცემა ღმერთი მიხედვით ენერგია და ამით იგი ენერ-
გიის გონივრული მიხედვითი გადმოცემის. ამ მიხედვითი მაგალი

ფუნქციონირებს ენერგიის გონივრული გამოყენება¹⁵.

როგორც გამოიკვეთა, ადამიანში ზღვის იყრის ყველა ბიომედიკალი-
ური ფუნქცია, ამიტომ ადამიანის რაობის გარკვევა, სოლოვიოვის აზრით,
ამავე დროს არის სამყაროს და ღმერთის საიდუმლოების ძებნა. უნ-
და დაუბნო იქნეს ის ინსტანცია, რომელიც უზრუნველყოფს ადამი-
ანის ურთიერთობას, მიუხედავად მისი უძიებელი მრავალფეროვნებისა. ამ
ამოცანის გადამწყვეტა მხოლოდ პიროვნების ანალიზით არის შესაძლებელ-
ო. ამიტომ სოლოვიოვის ყურადღების ცენტრში გვხვს ადამიანის პიროვნ-
ების პრინციპი, "ადამიანის პიროვნება და მათთანადავსრულყოფილი ცალ-
კუთხედი ადამიანი არის განუსაზღვრელი სინამდვილის განხორციელების
შესაძლებლობა ან უსასრულო შინაარსის განსაკუთრებული ფორმა"¹⁶.
გაუგონაროა თუ რა იტყვიან ამა დახასიათებაში. მიუხედავად ად-
ამიანის ფიზიკური და ფსიქიკური მახასიათებლების შინაარსის საფუ-
ძვალად ყველაფრისა, არის ის უცვლელი საფუძის. რომელიც უზრუნველ-
ყოფს ამ ამ ინდივიდუალური ადამიანის ურთიერთობის შენარჩუნებას.
სოლოვიოვი ფიქრობს, რომ ასეთი უცვლელი საფუძისა ადამიანის სუბს-
ტანციური "მე". ადამიანის ყოველთვის ყოფილიყმაში გამომჟღავნდება
ის, რასაც ჩვენ "მე ვარ"-ით გამოვხატავთ. როდესაც ჩვენ ვამბობთ
"მე ვარ", აქ, სოლოვიოვის აზრით, არ იტყვიან ამა ჩვენი ყოფილი-
ბის რომელიმე კონკრეტული ფორმა. "მე ვარ" შეგვძნელებს, აზროვ-
ნება ნებისყოფაში; მაგრამ მე არა ვარ აზროვნება, შეგვძნელება,
ნებისყოფა, არაფერ ის, ვინც აზროვნებს, გრძნობს, უნდა. მე შემიძ-
ლია ვგრძნობ, მიწოდებს და ვინაობაში სხვადასხვადასხვა სხვადასხვა
მიმდევში. ამიტომ მე არა ვარ მსაჯულური არც ერთი კონკრეტული
მდგომარეობის მატარებელი, ზუსტად კი ყველა მათში გამოვლინდები. რო-

15 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. II, стр. 278-283, т. VII, стр. 115-119.

16 В.С. Соловьев. Собр. соч., т. VII, стр. 213.

გორს უამრავი ყოფიერებით მიმართულებით უცვლელი წვერი, "მე" არის ის ურთი, რომელიც განსხვავდება ყველაფრისაგან და სწორედ ამიტომ აბეჭდვრებს თავის თავს ყველაფერში. "ეს" "მე" არის ყველაფერი, რაგან იგი ყველაფრისაგან განსხვავდება, მისი უნივერსალი და პაუზ-დებულის მის უპირადად იმპერატორულადაა. ის რომ იგივე ყოფილიყო, რაც სხვა, მაშინ სხვადასე არ ექნებოდა საჭუძველი ყოფილიყო მისთვის, არ შეიძლებოდა მისგან განსხვავებულობა და მასთან შედრებულობა, არ იქნებოდა გაუმოძიებელი მის მიერ. ამგვარად ღრუბელი "მე" არის იქნაში უპირადად განსაკუთრებული და ურთული, ანუ ცაანისა მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი ღრუბრითა, არის განკუთვნილი უპირადად იქნა¹⁷. სოლოვიოვის ეს ღვაღლაზრისი არსებითად პერსონალიზ-ტრია. "მე" როგორც ძირეული ბირთვი ყოველი იმპერატორისა, ჯერ არ წარმოადგენს პირუტყვს. პირუტყვად იგი იქცევა მხოლოდ მაშინ, ჟე პამფარტის ნორმალურ ნიშანდობას სხვა "მე"-ებთან. სწორედ ეს ინ-პერატორული ღრუბრითა, მისი იქნა აპამიანის ნორმალურ მერმე-ლობაში შედრებულა სიყვარულის მტკაბით ყოველივე არსებულის იქ-ებთან, შეესებულა მათი და ამიტომ წარმოადგენს აბსოლუტური ში-ნაარსის ფორმას. მაგრამ იგივე იქნა, როგორც სრულიად განსაკუთრებუ-ლი და იმპერატორული, აძლევს აპამიანს საშუალებას დააბასტროს თავისი თავი ყველაფრისაგან პამოუპობლობაში. ამის გამო მისი ღრ-სობრითა აპამიანს ყველაფრის უპირადად საბერად ხერს. ამ შემხვე-ვაში აპამიანის წყვეტს შინაგან კავშირს იქნა და სამყაროსთან. მისი სასაყვარლო კონფაქტი სხვა "მე"-ებთან წყდება. ე. ვა კონკრეტულა საკუთარ მე-მე. ამის იყარება აპამიანის პირუტყვს, რომელიც წარ-მოიშვება "მე"-ს შეხვედრის საჭუძველზე სიყვარულის კავშირში.

სოლოვიოვი იტყობს იმ შეხვედრას, რომლის მიხედვითაც საბო-

17 В. С. Соловьев. Собр. соч., т. II, СПб., Изд. Тов. "Собрание. Публика". 1901-1904, стр. 304.

გაგრძელა პირველადი ცხოვრების არსებობა პირდაპირ. პირველებს ნიშ-
ნებთან: ინტენსიურობა ჭეშმარიტების შეძენისთვის სარგებო და ბნელბრუნო
მოქმედება. ეს ნიშნები, სოციალიზმის მიხედვით, მისწრაფებდა პირვე-
ლების სამოქმედო ბუნებაზე. ამრიგ, როგორც შედეგების ძირითა-
დო საშუალება, განუყოფელია ენისაგან. ენა შეუძლებელია მისაღწევი
იქნეს როგორც ურთი, სამოქმედო საგან იმდენად, რომელიც ადამიანის წარ-
მართავს. ამგვარად ურთი ადამიანი, როგორც მისთვის სარგებო
მოქმედება, უნდა იქნება პირველი. ასევე ურთი ურთივეს განუყოფელია მი-
მართავს. პირველების ბნელბრუნო აქტიურობა მხოლოდ სამოქმედო საშუა-
ლებად იქნება ურთის წინააღმდეგ. ადამიანის პირველები, როგორც ურთის-
მართავს მისთვის სარგებო, შეუძლებელია, ურთისაგან სარგებო მის-
მოქმედება, "როგორც თავისი არსებობის მიმართულია წარ-
მართავს პირველების არა განუ საშუალო, არამედ მის მიმართად
შეუძლებელი"...

სოციალიზმის მოქმედებას ადამიანის რაობის შესახებ საჭიროება
ურთის ურთისთვის რელიგიის ურთის მიმართ ურთისთვის სარგებო, რო-
მის მართავს ადამიანი არის ურთის სარგებო და საშუალო. თავის მიმართ-
მართავს სოციალიზმის დაადგენს ადამიანის პირველი ურთის - ურთის-
მართავს არსებობის განსაზღვრულობის, ამგვარად ურთის მიმართ სარგებო
მართავს ადამიანის სარგებო სარგებო ურთის ურთისთვის სარგებო
მოქმედებას შეუძლებელია პირველი, ადამიანური სარგებოების და
განსაზღვრულობის შეუძლებელი¹⁸.

სოციალიზმის მიხედვით, ადამიანის არსი ურთის მიმართ. ამის
სარგებოება სოციალიზმის მიმართ სარგებო და ადამიანის არსებობის

18 ვ. ვ. ბრეხველი. Справедливая борьба. С. Петербург, 1897, стр. 255.

19 ე. წიგნისათვის, ურთისთვის არსება, მისთვის, 1956. გვ. 44.

სოლოვიოვთან კაცობრიობის ინტერნა მარტოგვნილია როგორც სამ-
ფარსი პარტეზი: ურთიანობის ანტაგონიკად მიმანდომარული პრ-
ცესი. ინტერნულ აპაშიანში მსოფლიო სურმა გააყნობიერა ლენის ლ-
ვი: მან აქ ელექსიისაგან პაიჭრუნა ლიფტობიერება როგორც ყოველ-
დღიანობის პოეტური ფორმა. ინტერნულ აპაშიანს სოლოვიოვი ორი
არსებითი ნიშნით ახასიათებს: აპაშიანი, ურთი მხრივ, ხასიათდება
უარყოფითი უპირობითით, ე.ი. მას აქვს უნარი გაპარლახოს ყოველგუ-
ნის სასრულო შინაარსი, თავიდან მის ფარგლებს გარეთ. "დაკვირვო-
ვობა ყოველი სასრულო შინაარსით, ნაწილობრივ შეზღუდული სინამ-
დვილით, ამავად არის არის ყოველპირიდან სინამდვილის მოთხოვნა.
შინაარსის სისრულის, ცხოვრების სისრულის ფორმაში გამოიხატება
პაუზითი უპირობა²³. აპაშიანი არის რეალიზება ინტერნაში,
რომელიც, სოლოვიოვის მიხედვით, ლოგონიურ პროცესს წარმოადგენს.

ფილოსოფიის ინტერნაში იყო რეალური ცდა ინტერნული პრეცედენსის ლო-
გონიური კუთხით განხილვისა. ქრისტიანული ფილოსოფიის პირობებში-
დან ეს საკითხი პირველად ეჭვალურად განიხილა ავსტრალიელმა, ლოგო-
ნიური პროცესი სოლოვიოვს გაგებული აქვს როგორც ანალიტიკური პირ-
ველსაწყისის ლინგუისტიკური შეზღუდვა აპაშიანის ცნობიერებაში.
ინტერნული პროცესის მამოძრავებელი ძალაა ე. სოლოვიოვი ხედავს აპა-
შიანის ამაღლებაში რელიგიური ცნობიერების ურთი პოზიციის მეორეხარისხი.
რელიგიური ცნობიერების განვითარებას იგი ხედავს ეჭაპარ ფორმ. ყოვე-
ლი შემდგომი ეჭაპი მოიცავს წინა ეჭაპების პაუზით შინაარსს.
ლოგონიური პროცესის საფუძვლები სოლოვიოვთან ვიხეხვეთ ინტერნულ-
ად ცნობილი რელიგიური მსოფლმხედველობის ბატონობას აპაშიანსა
ცნობიერებაში. ეს ეჭაპება: ბუნებრივი რელიგიები, ბუდიზმი, ბერძ-
ნული იუდაიზმი, იუდეიზმი, ქრისტიანობა. ეჭაპების განვითარება ხე-

²³ В.С. Соловьев. Собр. соч., т. II, стр. 17.

და ცხადსა და მისხვედით, ზე რეგორი კავშირნი არსებობს აბსოლუტურ პირ-
ველსა-ცნობისა და ადამიანის ძირის. რადგან ზეოგონიურ პროცესში მონაწი-
ლეობს როგორც ადამიანი, ასევე აბსოლუტური პირველსაწყისი, როგორც,
ახეივნი აბსოლუტის მონაწილს სოციალიზმი ახასიათებს როგორც ზეოგონ-
კავშირობის გამოყენებას. ზეოგონიურ პროცესში ხდება ადამიანში
ღმერთის გამოცხადება და ბუნების გარდაქმნა ზეოგონიურ პრინციპების
შესაბამისად. ზეოგონიური პროცესის დასაწყისში აბსოლუტური პირველ-
საწყისი დადგენილია. გამოცხადების ცნება გულისხმობს დადგენილი გამო-
ცხადებას. გამოცხადების ფორმა დადგენილია როგორც აბსოლუტური პირველ-
საწყისი, ასევე ადამიანში, მისი სრულყოფილები ხარისხი. ამიტომ
გამოცხადება დადგენილია აბსოლუტური პირველსაწყისის არა მარტო გა-
მოცხადებას, არამედ მის დადგენილ ზეოგონიურ დადგენილად.

როგორც ვიცით, სოციალიზმი ანსხვავდება აბსოლუტის პირველ ცნებებს
და ბუნებას, როგორც მისი მონაწილს. ბუნება როგორც უკან ზეოგონიური
ძალეში მონაწილად, როგორც "ღმერთის სხვა" არის, სოციალიზმი აბსოლუტ-
გამოცხადების პირველსაწყისი უკან, ამ უკანაში ხდება ბუნების პრო-
ცესების გამოყენება. ბუნებასთან ურთიერთობის პროცესში ადამიანი
ამავე დროს უპირისპირდება ბუნებას, ანსხვავდება ბუნებრივი და პირველ-
ბუნებრივი სამყაროს. ადამიანი, როგორც პირველდება ღმერთებთან, ნათქვამი-
სა და ნათქვამის სუბიექტია. სოციალიზმი აბსოლუტ, ამ ფაქტის გამოყენ-
ებში იმევეს იმას, რადგან ადამიანი მონაწილად ზეოგონიურებას ბუნების
დადგენილობას. ზეოგონიური პროცესის პირველი უკან მთავრდება იმით,
რომ ადამიანი ანსხვავს ზეოგონიურ ბუნების აბსოლუტურობაში. მაგ-
რამ ამ უკანაში ადამიანს უკან კიდევ არ გამოჩნდა დადგენილი ფორმით
მისი პირველური რაობა, რადგან ბუნებას უკან პირისპირდება, ამიტომ ბუ-
ნების ურთიერთობა ამავე დროს მოველივთ არსებობისადაც განსხვავებული-
სადაც მისი რაობაა. "ზე ბუნება არაა ფაქტობრივი, მისი იმ რადგან
არაა ბუნება, არაა არაა" 24.

[illegible][illegible]

Գաղութնաբանները Դրոնիցիանյան շրջանի բնակիչներին հորհուրդում
 են տալիս, որ նրանք իրենց հողերը վաճառեն և տեղափոխվեն Երևանի
 մարզի մեջ, որտեղ կան բնակավայրեր, որոնք կարող են ծառայել
 նրանց որպես աշխատանքի տեղեր։

ლუიზი ელფსტერნი ჟურნალს საფუძველზე სოლოვიოვმა მთელი მუ-
 ნებრივ-ისტორიული პრიციპი საჩვენებლად დააწინაა. ამ სამეფოთა
 იმპერატორს ორი უმაღლესი ადგილი უკავია ადამიანთა სამეფოს და გო-
 ნი სამეფოს. გონივი სამეფოს წარმომადგენელია ურისტი, როგორც პირ-
 ველი გონივი ადამიანი. ამიტომ ისტორია მთავრდება გონივი საჩუქრით.

გონიერი სამეფოს სპეციალისტის განმარტებით სოლოვიოვი მიმართავს
 ცხოველურ, ადამიანურ და გონით-აღამიანურ სამეფოთა შუამარბით ანა-

ԸՆԾԵՆ.

[illegible][illegible]

ლოვერის აბრე, შეიძლება მნიშვნელოვანი განსხვავება საბოლოო-
 ების სხვადასხვა წევრს სულიერ ცხოვრებაში, მაშინ როცა მათი ფი-
 ჰოლოგიურ- ანატომიური ატეხულება უცვლელია, ან უმნიშვნელო ცვლი-
 ლებებს განიცდის. ურთა და იმავე ფიზიოლოგიურ-ანატომიურ ბაზაზე
 აღმოყვანება როგორც ვეღერის პრიმიტიული სულიერი ცხოვრება, ისე
 უბოგის გენიოსების უნივერსალური შემოქმედება. ესაა ფაქტის აფიქრე-
 ბილება სოლოვიოვს, რომ ადამიანის ფიზიოლოგიურ-ანატომიური ფორმის
 ფარგლებში უსასრულო განვითარებაა შესაძლებელი.

ადამიანის ამაღლება სოლოვიოვს ესმის არა როგორც მისი მორფო-
 ლოგიური ცვლილება, არამედ როგორც ფუნქციონალური სრულყოფა. ადა-
 მიანი საკუთარი მორფოლოგიური ფორმის ფარგლებში შეიძლება დაეფ-
 ლოს კულტურის და მცენებლობის მნიშვნელობას, როგორც დღევანდელი მონიშ-
 ელის ბუნებაზე, მაგრამ იგი მაინც ადამიანი პარკება. მაშ რა ნიშა-
 ნია ეს, რომელიც გონივით ადამიანი განსხვავდება ადამიანისგან?

სოლოვიოვი ამ ნიშანს გონივით ადამიანის უკუდავებაში ხედავს.
 მოკვამა მხოლოდ ადამიანს ახასიათებს. მარტალი კვება ყოველი
 ცოცხალი არსება, მაგრამ მოკვამა მხოლოდ ადამიანს. მოკვამის
 ცნებაში იტყვის ხეობა ის არსება, რომელიც შეგნებულად ებრძვის
 სიკვდილს, მაგრამ მარცხდება ამ ბრძოლაში. ადამიანი რა მხრივ მი-
 მარტაშია სიკვდილის ფაქტთან. ურთის მხრივ, ადამიანმა იყის, რომ
 მისი ყოფილება იმ ფორმით, რომელიც იგი სინამდვილეში პოულობს
 მისი თავის, აუცილებლობით, შენაგანად შეიცავს სიკვდილის გარე-
 ელობას. ნეორე მხრივ, ადამიანი ვერ ურბდება ასეთ სინამდვილეს,
 ყოველს შეცვალის იგი ისე; რომ მოსპოს ღვიფრ სიკვდილის შესაძლ-
 ების პირობები. "ამაში იგი მარტალია, რადგან ეს სიკვდილი აბსო-
 ლუტად აუცილებელია ამ უშუალო პირობებში, ვინ ღვია ის, რომ
 ღვიფრ ეს პირობები უცვლელი და ბეჭეუბადელია"²⁶.

25 З.С. Соколов, Очерк, соч., т. VII, стр. 313.

26 З.С. Соколов, Очерк, соч., т. VII, стр. 317.

სიკვდილი რეგორე კანონი, სამყაროს და ადამიანის ძალა გარე-
 ელური მიმართების მიხედვითა. ამ მიმართების ჭარბობაში ეს კანონი
 ყოველთვის იმეორებას, მაგრამ სოლოვიოვის მიაზნა, რომ არსებობენ
 ბუნებრივი ძალები, რომლებიც გარკვეულ ელემენტში შემოიჭრებიან
 ჩვენს სინამდვილეში, შევადგინო ძალა არსებულ მიმართებას და
 ამით სიკვდილის კანონს მოქმედების საფუძველს გამოაცხადო.

სიკვდილით გამოარჩევიან მისამართებლად, სოლოვიოვის მიხედვით,
 ალკივობადაა ადამი ნაა დაძლიოს პირველსაწყისი ბოროტება, რომელი
 ადამიანის ღირსებასთან მომდევნო საფუძველზე შემოიჭრა სამყაროში.

სოლოვიოვი განასხვავებს ბოროტების სამი ჯგუფს: ინტელექტუალურს,
 საბოჭაროებრივს და ფიზიკურს. ამ ჯგუფებს აქვს რეგორე იტელექტუალური,
 ასევე განმასხვავებელი ნიშნები. ბოროტება რეგორე ასეა, მუდმივი-
 კური ბოროტება, ე. სოლოვიოვის აზრით, გამოიხატება "დაკვირვება
 ნააღმრეტობაში და დაბალი ღვთისმშობლობა მიერ მაღალი ღვთისმშობ-
 ღის გამოძახებაში ყოფილების ყველა სფეროში"²⁷. ინტელექტუალური ბო-
 როტება გამოიხატება ადამიანის მიხედვით ვნებათა გამოარჩევაში სულის
 გონივრულად. უბუნებრივად და საბოჭაროების ობიექტურ კანონებს,
 სოლოვიოვი საბოჭაროებრივი ბოროტების საფუძველს ხედავს არა საბო-
 ჭაროების შემადგენელი კლასთა ობიექტურ ურთიერთობაში, არამედ ინტე-
 ლექტუალური ბოროტებით შემოჭრილი ბრძოლა გამოარჩევაში გონივრულად.
 ბუნებრივი სახის ბოროტება, რომელიც ყველაზე ძლიერი და ყველაზე
 ძნელად დასაძლევია, არის ფიზიკური ბოროტება. იგი მუდმივი-
 ბოროტების უკიდურესი გამოხატულებაა: "ფიზიკური ბოროტება ადამიან-
 ში იმით გამოიხატება, რომ მისი სხეულის შემადგენელი, ელემენტები და
 რეალური ელემენტები უბუნებრივად ობიექტურად და დაუბრუნებელი

27 B.G. Соловьев. Собр. соч., т. VII, стр. 547.

ძალას, რომელიც მათი ორგანიზმის მიშენიერ ფორმადი აკავშირებს, კრინაფორმებთან და არღვევენ ამ ფორმას, ანაგრებდენ რა ყოველივე ბიომეორის რეალურ სარჩულს. ეს არის უკიდურესი ბოროტება, ნოვებური სიკვდილად²⁸.

სიკვდილის პრეზენტაციასთან სოლოვიოვი აკავშირებს ქრისტეს მუცა-ფიზიკას, სოლოვიოვის მითაზნა, რომ ქრისტე იყო პირველი გონიერი ადამიანი, მან პირველია დაძლია ის პირობები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სიკვდილს. ამის მუდამად იგი უკვლავდის ეზიარა, ქრისტეში ადამიანურმა სანდისმა აღაგონა ნორმალური მიმართება ღვთაებრივ სანდისთან. ამის საფუძველზე მან დაიბრუნა ბუნების და ღმერთის დამაკავშირებელი ფუნქცია - აღესა ნორმალური მიმართება ადამიანის მუდამებრივ ფუნქციას მორის.

ქრისტეში, სოლოვიოვის აზრით, ადამიანმა დაძლია სამი ძირითადი განცდა ბოროტის სანდისისა, რომლებიც აფერხებდენ მიმავალი ღმერთკაცობრივად: განხორციელებას: ქრისტეში დაძლია სხვაჯის განცდა - დაძალი ფუნქციის კაბაფრება ადამიანის გონით სანდისზე; ქრისტეში, როგორც ადამიანმა, გამიარება განსახის განცდაზე, რაც გამოიხატება ადამიანის სასრული გონების და ღმერთის დაპირისპირებაში; ქრისტეში დაძლია გონიერი განცდა. ეს განცდა გამოიხატება გონით ესწრებას და უფლებური ადამიანის განხორციელებით, ძალით მინიჭის სრულყოფილება ღმერთსაგან ნაწილები სინამდვილეს. "ძალადობის ასეთი გამოყენება, ე.ი. ბოროტების დაძლია სიკვდილსაგონის, იმის აღიარება იქნებოდა, რომ სიკვდილს თავისთავად არა აქვს ძალა, რომ ბოროტება მასზე ძლიერია. ეს იქნებოდა იმ ბოროტების წინაშე ქვეის მხარა, რომელიც დაგონებს სამყაროში"²⁹.

28 B. G. Soloviev, *Godp. soch.*, T. VIII, str. 547.

29 B. G. Soloviev, *Godp. soch.*, T. III, str. 157.

ქრისტიანობის სპეციფიკას სოლოვიოვი ხედავს არა ახალი მონა-
ღვრის და საფრ- აცხოვრებლ მონებში დაბრუნებაში (საქონს ამ ნაწილი
ქრისტიანობა სხვა რელიგიების იდენტურია), არამედ ღვიწმინდ ქრისტი-
ანში, ღვიწმინდ ქრისტიან მთელურებაში ღვიწმინდის ღვიწმინდ, როგორც განხორციე-
ლებულ სიკეთეში, რომელიც რეალურად დააბრუნა ადამიანებს, რომ მუ-
საძლეველია გონის განმარტება სიკეთეში.

ეს განცხადება, რომელიც ქრისტიან პირველად განაცხადა ნინო,
სოლოვიოვის აზრით, მთავრად ქრისტიანებშია კაცობრიობა უნდა გა-
მოსცადოს სოციალურ-ნსტორიული ფუნქციების სახით. ამ ფუნქციების
თანმიმდევრობა მესაბამისი განცხადების თანმიმდევრობის საინტერეს-
ებელია. ეს სოციალური ფუნქციები კაცობრიობის ინტორიული ასეა მარ-
მარტებული: მთავარი ქრისტიანობა, რომელიც გონით საბუნების
დამკვიდრებას იმეორების კონტრებიც კრიტიკა; განმარტების
(მედიანობის); სადაც ადამიანის სასრული გონების განმარტება მთავრად,
და სოციალიზმის, რომელიც სოლოვიოვის მარმარტების აქვს როგორც მა-
მარტული ფასეულობების განმარტება. უიწმინდ პირველი გონით ადა-
მისი განხორციელებულია, მანამ, სოლოვიოვის აზრით, ადამიანი მარ-
მარტებულია ინტორიული პირველის უძრავ სანდისს. იგი იყო საბუნდ
მეფი ფაქტი, რომელიც კი მარმარტებულია საბუნდ სიკეთეს. ქრისტიანი
საბუნდელი განხორციელება, იდეალი განდა ფაქტი, ამ უსაბუნდ საბუნ-
დელია არა რომელიც, არამედ კაცობრიობა, ახალი ადამიანი, რომელიც
ღვიწმინდელი მუხრებელია მას. ინტორიის პირველი ნაწილი მიმარტული
იყო ღმირმეცადის განხორციელებულია, ხოლო ინტორიის მეორე ნაწილი
მიმარტულია ღმირმეცადობის განხორციელებულია. ღვიწმინდელი-
ნობის განხორციელება - ასეა კაცობრიობის იდეალი. "მედიანობის
მონობა გვირახმებს მუხრებელი უმედიანობის განსაზღვრებას. ე.ი.
ინტონის, რომლის ძალით ისინი კი არ განმარტებულია უმედიანობის, არა-
მედ უმედიანობის სხვაში ღვიწმინდის სა-

კუთხარ სიგისტონ სიხრულეს³⁰.

"იქონ სიხრულე მიიხივს, რამ მადონს უმადონსი ურთიანობა ხორციელდებოდა კერძო და ინდივიდუალური ელემენტების ურთიანება-მაჟიკობადასა და ჭაღისუფლებაში. მაჟი, მაჟი და მაჟიონ³¹.

სინამდვილის გარდაქმნის ძირითადი იარაღი და, მაშასადამე, ყველა-მანეთი შემიყვანს პირიქითა წარმოდგენის სიყვარული. სიყვარული შემიყვანს და გარდაქმნისუფლებების გარკვევას უფროსად მინი-ვინაა ენიჭება სიყვარულის ანთროპოლოგიაში. სიყვარული, ე. სიყვარული აბრეშ, არის ადამიანის ისეთი უსიყვარულოები მიმართება ყო-ველივე არსებულთან, რამდენიც, ურთი მხრივ, ხდება ადამიანის და მისი სიყვარულის სატონი არსებობის მიმდევრობის ყოველმხრივი გაბრ-ღუნება, ხოლო მეორე მხრივ, მრავალური, მინიჭანი კავშირის აღდგე-ნა და მისი. სიყვარული საკუთრივ ბუნება, სიყვარულის აბრეშ, ყველაზე სრულად ადამიანთან სექსუალური სიყვარული მიუყვანება. სექსუალური სიყვარულის მინიჭნისა და რაღაც სადგომის საფუძ-ველი სიყვარული არკვეს ზე რა მისთან უნდა შეასრულოს სიყვარული სადგომის გარდაქმნა და შემიყვანს საუბრში. ზე ყველამდობა წარმოდგენს ყოველმხრივად, რამდენი ღვიფრის ბუნების მიუყვანისა და ამდენად უპირიქითი ღირებულება, მაშინ ყველამდობი კემიყვანისა და საჭიროა არა მარტო ამ ფაქტის გასმინება, არამედ უსიყვარულობა ყვე-ლამდობაში. ადამიანის ფაქტური მრავალმხრივად გვიჩვენებს, რომ ადამიანი უსიყვარულო უსიყვარულობა, რამდენი დანდი, მინიჭნისა და პაპირისაგანდური მადონ. უსიყვარულობის არსი იმდენი, რომ აქ ხდება საკუთარი ინდივიდუალობის უპირიქითი ღირებულება აღიარება, მაშინ რამა სხვა ინდივიდუალობის ურთიანება ასეთი უფლება. ყველამდობას,

30 В.С. Соловьев, Собр. соч., т. VI, СПб., изд. Т-ва "Обществ. Польза", 1901-1904, стр. 415.

31 Там же, стр. 414.

[illegible]

ინდივიდუალური ამავე დროს არის ყოველდღიური ინდივიდუალური, ამიტომ ყველაზე სიყვარულში ხდება აღნიშნული ინდივიდუალური ადამიანის გზით ღვაწლრივი ყოფიერების მთელი მრავალფეროვნებისადმი მიმართა. ამისათვის განსხვავებით, ინსტიტუტურ სიყვარულში ხდება სიყვარულის სატენის მიწვევა და დაპირისპირება ყოველივე სხვისადმი მისი გადარჩება, შეძლევა. სატენის ხილვა სიყვარულში.

სიყვარულს აქვს ორმხრივი ბუნებისა. ჩვენ გვიყვარს უმრავლეს ყოველსა ის არსება, რომელიც უნდა შემოიჭრას და განხორციელდეს ამ სამყაროში, ხოლო მეორეს მხრივ, კონკრეტული, ემიგრირული ინდივიდუალური, რომელიც იძლევა მასალას ლეონი მარადიული პირველადის განხორციელებისათვის.

სიყვარულში იხსნება საბრისი მთელი სამყაროებური და ინტერნული პირობებისა: ის არის სიბრძნის განხორციელების პირობის ფორმალა და ხარისხა უდიდეს მრავალფეროვნებაში. და ღვაწლრივის ადამიანურად და შეუძლებელი სწორედ სიყვარულშია განსაკუთრებით ღრმად და რეალურად შეტრიალებადი²².

ასეა წარმოდგენილი ადამიანის ადგილი სოლოვიოვის "ღმერთკაცობრიობის მეტაფიზიკაში". ამ კონკრეტულის კრიტიკული შეფასება შეუძლებელია შემდეგნაირად ჩამოვაყალიბოთ:

1. ვ. სოლოვიოვის ყოველი რაციონალური მეთოდით რელიგიური რწმენის გამარჯვებისა კრახით დამთავრდა. მის სისტემაში განუყოფელია უამრავი წინააღმდეგობანი, რომლებიც განპირობებულია ურთი დიდიხარის ფაქტორით: შეუძლებლობით სისტემის რელიგიურ-მისტიკურ მიმართებასა და მის რაციონალურ ფორმას შორის. ის რაც რელიგიას სწამს ყოველგვარი

32 ვ.С. Соловьев, Собр. соч., т. VI, стр. 403-405. პლატონთან, იაკობ ბორომესთან, ბაპტისტთან ურთავ სოლოვიოვი აწვდის 2,5. ბესამე სქესის, გონივით ანეროგონიზმის ლეონი. ამ ლეონიას იკარებდნენ სოლოვიოვის მიმდევრები: ნ. ბერძენი და ბ. გომილი.

ლოცვისა და პირველად საზოგადოებრივ (მაგ. ის, რომ ღმერთი აბსოლუტურად ჭრანსკენდენტურად და ამავე გზად აბსოლუტურად იმად-
ნებურად საცდითად და ადამიანის; ურისკად ადამიანის არის და ღმერ-
თის; ღმერთი ურისკად არის და სამის), სოლოვიოვის სურს სისრულად
გონივრულად და რაციონალურად დასაბუთოს.

სოლოვიოვიმ ონტოლოგიის საგანად აბსოლუტურ რეალურ ყოველგვარ-
ლიანს. ყოველგვარად აბსოლუტურად, რეალურად. სოლოვიოვის და მისი
მომხრეებების ფილოსოფიის ძირითადი პრინციპი, მიმართულია მათთან-
ლისებური ფილოსოფიის წინააღმდეგ, რომელიც სამყაროს ურთიერთ-
მის მიმართულია აბსოლუტურად აბსოლუტურად. სოლოვიოვიმ თეოლოგიურ ინტერპრე-
ტაციას აძლევს საგანად და მოულოდნელად საფუძვლად ურთიერთ-
სამყაროს ურთიერთად დაფუძნებული ღმერთი, ასევე ყოველგვარად-
ნობის ფილოსოფიის საბოლოო დასკვნა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ვერც სოლოვიოვი, ვერც მისმა მომხრეებ-
მა ვერ დააფუძნეს ყოველგვარად აბსოლუტური იდეა. ურთიერთ-
რეალური დასაბუთება, რომ სამყაროს პირველადსავე არის ღმერთი
რეალურ ყოველგვარად, მისთვის ბასილიანად. ყოველგვარად აბსოლუტური
ფილოსოფია დაფუძნებულია რაციონალურ-რეალურად და, რეალური არაფერად-
ვის არ არის საფუძვლად.

სოლოვიოვის სისრულეში მისთვის შინაარსად და მისი დასაბუთების
რაციონალურ გონივრულად მისი მათთანად და სოლოვიოვის ფი-
ლოსოფიის ძირითადი პრინციპის, ღმერთი რეალურ ყოველგვარად
დაფუძნების მიმდებარეობს. სოლოვიოვიმ გონივრულად ურთიერთ-
არსებობის ლოცურ დასაბუთებას, მათთან ამავე გზად ღმერთი,
ლოცურად საფუძვლად უნდა დასაბუთოს, რომ მისთვის და ღმერ-
თის რეალურად არსებობის მაგნიტუდა.

2. სოლოვიოვის მოძღვრებას შეეძლოა ურთიერთ-
დაფუძნებობა. მისი მოძღვრებაში ნაყარად თეოლოგიური პრინციპებიდან
სამყაროს ურთიერთ-დაფუძნების დასაბუთება. ურთიერთ-დაფუძნების და-

ასევე მუდმივად მათი მხრივ ახერხებდნენ გამომდინარეობის იმ
შედეგად, რომ ვ. სოლოვიოვი უარყოფს პაპობის პირად, რომელიც
მა ურთიერთის გამოცხადების ფუნდამენტური მნიშვნელობის. განვიხილოთ
მიმდებარე გამტარებისას.

მომხმადებელი, ვ. სოლოვიოვის აზრით, არის სამცხრის ნა-
ღი, სოლო სამცხრის წამოქცევილი ძალა არა ღმერთისთვის ვა-
ნა, არამედ სრულიადიღმარადი მისწრაფება. სამცხრის პაპობის-
პირადი მხარეა ბრძოლა, სოლოვიოვის მიხედვით, სწორედ სამცხრის
ნაღი (წმინდა მთა) მიუთითებს. იმის კვალობაზე, რაც სამცხრის იღუმენი
სამცხრისთვის აღნიშნავს, ხდება ყოველგვარი წინააღმდეგობების გაუქ-
მება, ამიტომ, რომ სოლოვიოვის მიხედვით სამცხრის განვითარე-
ბის შესახებ საქმედო კუთხის წინაშე აღიარებულია.

გონივრების იდეა სოლოვიოვის კოსმოგონიკაში გაკეთებულია
მთელი სული არაპირდაპირი ცხოვრებასთან ერთმანაობის სურსათის
ყოფილი ფორმებისა. სოლოვიოვის ფილოსოფიის ეს მიხედვით განსაზღვრე-
ბა ღმერთ-მამადების ევოლუციური ევოლუციისა და მერსონის მოქცევა-
ბის "სასიყვარულო ცხოვრება" შესახებ.

ვ. განსაკუთრებული სიძნელეები შეიქცევიდა სოლოვიოვის ყოველი
მხარისთვის აღნიშნული შესაძლებლობის იდეალისთვის მანქანისთვის, სამცხ-
რის და ღმერთის მიმართების საკითხში. ღმერთისა და სამცხრის კავ-
შირი, რომელიც ვ. სოლოვიოვის აქვს მოკლებული, გააუმჯობესებს წინააღმდეგო-
ბის აზრებს. ამ წინააღმდეგობის შინაარსი ასეა: ერთი მხრივ
ღმერთი, მათივე ახალი და მარადიული შინაარსით, მათვე მხრივ
ყველამდე მოკლებული სამცხრის, ღმერთის შინაარსი მარადიულებით
ყველამდე სამცხრის არის; ვ. ს. ყველაფერი, რაც სამცხრის შესახებ
განმარტების, მარადიულებით პირდაპირ, რომელიც მიუძღრება ღმერთს
როგორც ამ პირდაპირის სუბიექტს. მაგრამ მოკლებულია მთავრდება

[illegible][illegible]

რეგიონურ განცხადებებში ანტიდონორია უკვე გამოკვეთილია, ამიტომ უმცირესა, რამდენ ანტიდონორიას წარმოადგენს ეს გამოყენება მხოლოდ პატარავთ სინამდვილეში შეიძლება განხორციელდეს.

4. Խորհրդարանը մշակողական առարկաների խնամակալություն խափանող և անհարգողական քայլերի կատարումը պարզապես անհրաժեշտ է դադարեցնել:

სოლომონიან კაცობრიობა, როგორც იდეა ხორციელდება სამხარის
შემაგვრელი იდეაზე მიჯნულ სოციალიზმში და წარმოადგენს მათ სუბსტან-
ციასა და განვითარებაზე გეგმას. ლენინს მართლაც, კაცობრიობა და იმ
იდეაზე სოციალიზმ, რომელსაც კაცობრიობის იდეა მოიცავს, არის ღმირ-
ების სუბსტანცია, მისი ურთიანი ბუნების მარაპოვლი რბილყოფილია.
ღმირების შინაარსი, სოლომონიან ლენინისაა, არის მარაპოვლი კაც-
ობრიობა და ბუნება, რომელიც ხორციელდება აბსოლუტის პირველი გეგ-
მა. აქ საკმაოდ მარტივად მარაპოვლი ღმირიან და მის მარაპოვლი შინაარს-
თან - კაცობრიობასთან, რომელიც მარაპოვლი და მხოლოდ მარაპოვლია.

Դ. Մանանդյանը և Ս. Մանուկյանը, որոնք ընկալվել են, "Միջին դար" խմբագրության կողմից:

ცობრიობა", ხოლო სულ სხვაა, იგი მუდმივ განვიხარებას განიცდის. მისი რამასასაღებელი ფუნდამენტალური კატეგორია არის რჩე, მაგრამ სოლოღოვლის ანთროპოლოგიის ესაა ამავე რჩის არა მრავალ, არამედ ერთი განწყობილი კაცობრიობა. კაცობრიობა ღმერთის უძრავი და მარადიული მინაარსიდან და მარადიული და ცვალებადი, ღმერთის საზღვარს სულ არსებობაში. ერთი და იგივე კაცობრიობა არის იმპერატორის სრულყოფილი და ნაკლებადი, ისტორიული პროცესის ბოლო წარმომადგენის იდეალური კაცობრიობის განხორციელებას, მუდმივი განუცხადებლად საზღვარსა და კაცობრიობის განმარტებებს.

მაგალიტ რატი განმარტების სოლოღოვლის მუდმივება კაცობრიობის მესახე, მუდმივად იგი მარჯნისკენ მუდმივებას, მარჯნისკენ მინებები, კომუნიკური საზოგადოების რამდენიმე წარმომადგენს კაცობრიობის იდეალს; კომუნიკური საზოგადოებაში მუდმივება პირობები ადამიანთა არსებობის დღეების ყველაზე რეალისტური საზოგადოების ეს იდეალი ჯერ არ არის გახორციელებული, მას ადამიანები ანთროპოლოგები ატყუებენ მუდმივების საზოგადოებას. სოლოღოვლის იდეალი, რომელიც, საზღვარში კაცობრიობაში უნდა განხორციელოს, უნდა განხორციელებულია ღმერთში, ის იდეალური კაცობრიობა, რომელიც წარმომადგენს ისტორიის მინაარსს, იდეალური მარადიული კაცობრიობის საზოგადოების; ღმერთი მას რჩის კატეგორია არ ახასიათებს. იმპერატორი იგი სრულად რეალურად ღმერთში, მარადიული კაცობრიობა არის წარმომადგენელი კაცობრიობისა, მაგრამ ღმერთის ღმერთი, რომელიც ღმერთის მინაარსი, იგი ღმერთის ღმერთი ყველგან საგანს კი არ წარმომადგენს, არამედ მის სუბსტანციურ მინაარსს, სუბიექტურ დღეს ერთიანობას, რომელიც სოლოღოვლის ღმერთის მხელი სიმბოლო.

აქედან ცხადია ეს რამდენიმე, რაც მარადიული და რჩეული კაცობრიობის მინაარსს მუდმივებას. იმდენი ერთი უნდა ვარაუდოთ ან კაცობრიობა უნდა განხორციელებულია და ღმერთს იდეალურ ღმერთში და მარადიულ

ისტორიულ პირობებს უპარტება ყოველივე აზრი; მაშაძე ჩვენ მოგვანერ-
ბას საფუძველი უდევს. ეს არის ის, რასაც სოლოვიოვი პლატონს უსა-
ყვარებებს. ეს არის ჩვენი ირრული ცხოვრებისაგან გაქცევა. ძროზი
კაცობრობა ურრრრს მრკრრს რ ვერც მიუმატებს მარბიული კაცობ-
რობის სინამდვილეს. საბოლოო, მთელი ამქვეყნიური მოღვაწეობის შე-
დეგია ის, რაც ზოო, არის რ მარბიულად იქნება ღმერთის სინამდვი-
ლეში. მთორე აღუწრნატივა გულისხმბს რომ კაცობრობა, როგორც უნდა
იყოს იგი, არ არის განხორცილბული არც "მინიერ" არც ბეცირ სი-
ნამდვილეში. კაცობრობას, აქამიანს ახასიათებს სპეციფიკური შემოქ-
მბეობითი ბუნება. კაცობრობის იდეალია ადამიანთა შორის ისეთი მი-
მარბებების რამყარება, ისეთი შინაგანი რ გარეგანი პირობების შექმი-
ნა, რომლებიც უზრუნველყოფენ ადამიანის შემოქმბეობის ბუნების სულ უფ-
რო მბარა ჭამიყრბუნებას. მხოლოდ ეს უკანასკნელი შეხედელება იძლე-
ვა საშუალებას გარკვეული საბრისი რკინახოთ ისტორიულ პირობებში.

სოლოვიოვი, ურთი მხრივ, ცოდობს რაფუძნის ადამიანის ჭვისუფ-
ლება, მისი შემოქმბეობითი ბუნება, ხოლო, მთორე მხრივ, რიცვას რ
გამამგრის, ამბობს იმანენჭურ სფეროში კაცობრობის მარბიული არსე-
ბობის აზრი. სოლოვიოვის მოძღვრებაში ჭვისუფებობის შესახებ ამკა-
რად შეიბჩნება ურთორთ საწინააღმბეგო ტენდენციები, რაც მისი მთა-
ფიბიკის ძირეული წინააღმბეგობით არის განპირობებული. ჭვისუფლე-
ბის პირობების გაპრყვევისათვის სოლოვიოვი იყენებს კანტის წირ
რარბეობი განსხვავებას ადამიანის ინტელიგბეობურ რ ემპირიულ ხა-
სიალებს შორის³⁵. ეს კატეგორიები ჭვისებურ ინტერპრეტაციას გა-
ნიცობონ სოლოვიოვის სისტემაში. როგორც ცნობილია, კანტი (ასევე
წიქენკაური) ადამიანის ჭვისუფლებას მის ინტელიგბეობურ ხასიათბე
აფუძნებდა. მათი აბრით, ადამიანი, როგორც ემპირიული არსება, აყვი-

35 ვ.ც. ცოხოზბა. ცოდრ. ცოყ., ტ. II, ცტრ. 87.

ღებულობის ჯაჭვივითა მოქცეული. ყოველი მისი მოქმედება მიტეხილობითაა ემორჩილებოდა. როგორც ემიგრირებული არსება, ადამიანი არ შეიძლება იყოს მიტეხილობის ახალი მიწოდების დამფუძნებელი ინსტანცია. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ადამიანის ემიგრირებული ხასიათი წარმოადგენს მისი ინტელიგენტიური ხასიათის გამოვლინებას. ლეონ ინტელიგენტიურ ხასიათში ადამიანის თავისუფალა. მარტალი, ადამიანის ყოველი მოქმედება განისაზღვრება მისი ემიგრირებული ხასიათით, მაგრამ ლეონი ემიგრირებული ხასიათი მხოლოდ ინტელიგენტიური ხასიათის აუცილებელი ნაწილია ადამიანის მოქმედება მიტეხილობით განსაზღვრული მისი ემიგრირებული ხასიათით. ამ მიმართებაში მხოლოდ აუცილებელია დატოვება. ამის გამო პასუხისმგებელია ლეონის უაზრობა. მაგრამ, კანტის აზრით, ლეონი ემიგრირებული ხასიათი განსაზღვრულია ინტელიგენტიური ხასიათით, რომელიც ლეონისთვის ადგენს ლეონის ლეონს.

არც კანტისა და არც შოპენჰაუერის ხიზაში არ დგება ლეონის ამოცანა. ის მოლოდინია, რომელიც ემიგრირებული სამყაროში მუდმივად, ინტელიგენტიურ სამყაროში იღებს საბაზის; ისინი ლეონი ინტელიგენტიურ სამყაროს ისე იმპრეზენტ, რომ განიხილებული არ არის ამ სამყაროში მოლოდინის არსებობა. კანტის საერთო მოხსენიება ინტელიგენტიური სამყაროს რაობის წიგნის ლეონის ამოცანა. ხოლო შოპენჰაუერი ინტელიგენტიური სამყარო არის უაზრონი ძრვა ნებისყოფა, რომელიც მოლოდინის წარმოადგენს ლეონის ირაციონალურ მიხედვებაში.

სოლოვიოვთან სრულიად განსხვავებული სურათი დგას. მასთან ინტელიგენტიური სამყარო წარმოადგენს იდეალურ კოსმოსს. ადამიანის და მასთან ურთიერ ყოველივე არსებობის ინტელიგენტიური ხასიათი არის ის ლეონის მიერ გამოვლინებული ანუ იდეა, რომელიც მასადგენს რეალურ ყოველმხრივად განუყოფელი რეალის. ლეონი ინტელიგენტიური ხასიათი ყოველი ადამიანის უაზრობაში იმყოფება რეალის დუნებასთან - იდეალურ კოსმოსთან. ამიტომ ამ სფეროში არსებობს მოლო-

გვბოხს არავითარ სახე არ იტყენება. მუორეს მხრივ, ქრისტიანული მოძღვრების შესაბამისად, სოლოვიოვი აღიარებს ჩვენს უმკირიულ სამყაროში ბოროტების არსებობას, როგორც ქრისტიანობის ფილოსოფიის, სოლოვიოვი ვარაუდებულა შექმნას ლოგიკა, უ.ი. გაამარტოს ღმერთი, ახსნას ბოროტების არსებობა სამყაროში ისე, რომ ღმერთი არ ღიკვე-ლინოს ამ ბოროტების წყაროდ. ამავ ურს მან უნდა აიცილოს ღუალიბი, ღმერთსაგან დამოუკიდებელი მუორე საწისიის აღიარება.

სოლოვიოვი ვერ გააყრა ლვისუფლების პრბლები. ის მანამძღვრბი, რომელსაც იგი იყენებს, ამის საშუალებას არ იძუვიან. დუკავ-შირა რა ურბმანლს ადამიანის უმკირიული და ინტელიგბდელური ხასიათი, როგორც არსი-მიკლეა, სოლოვიოვი შემბვეი ალტერნატივის წინაშე დარბა. ინტელიგბდელური ხასიათის ლვისუბალი აქვის საყუდელბე ბოროტბა შე-ბიოყრა ინტელიგბდელურ სამყაროში, რის გამომტლფენბლსაც წარმოადგენს უმკირიული სინამბვიკე. ამით მოხდა ყოვლადმილიანობის დარღვევა, ღმერ-თის იბანენყური ბუნბის კაყასტროფული შეცვლა; ღმერთბე ბოროტბის ბალბბა გაიბარბეს. იბბბლური კოსმოსი დამბბბბა, ლნაც ეს დამ-ბბბბბა არ შეიბბბა გაბბბბბლ იუნეს როგორც ნბბბბბის დროითი აქ-ვის რბბლყატი, რადგან ინტელიგბდელური სამბფო მარბბბბა. მამბბ-ბამე, ინტელიგბბბბური ხასიათი ნბბბბბბ მარბბბბი აქვის ყოფილ დამბბბბბბური, ამ სამბფოს ყოვლბბბარი შეცვლა შეუბბბბბა. იგი დროის მიღბა და ამიგბბბბბის შეცვლბე ლმარაკი უბბბა, მბბბბბბ-შინ უბბბა ლმარაკი უმკირიული ადამიანის შეცვლბე. ამ შემბბბ-ბაში ადამიანს არავითარი ლვისუფლბა არ აბბბბბბბ. ცოცბალი, დრო-ში ბუბბბი ადამიანი, უერ შეიყრბა ლვის ინტელიგბდელურ არსბბბში, უერ ლეცვის მას. იგი მარბბბბი არჩევიანის მასბური გამომტლფენბბა. მისი ნბბბბბა მარბბბბბბა, იგი გარეშე მარბბბბი ბბბბს უბბბლი ინსტრუმენტი, რომელბბბა მას არ შეუბბბა ბბბბბბბბს ლუბბბბბა. (ბბბბ მიღბბბბბა დროში არა მარტო არ აბბბბს ბბბბბბბ მის ინტელი-

ტიმბულურ ხასიათზე, არამერო ბიუსი უმპირიეროი ხასიათის ჩამოყალიბებაშიც არაუიქნის როლის არ ღამაშიმსი, რადგან ის, ჟე რეკორი იქნება ეს ხასიათი, იმთაუიქნება დარტენილი ინტელექტიმბულურ სამყაროში. ცალკეული პირიონება ურთიანეი ექსაუქრეი სუბსტანციონი უბრალო დი-
 რესად გვევლინება. ჟე ამ ჟეალსაჩრისზე დარტებში, მამიონ სოპიონ-
 ბის ღაუიისუტლებიდან აქარაჭერი რაქმა, ტარდა ამისა, ეს ჟეალსაჩრი
 სი ამჟარა წინააღმდეგობაშია აბსოლუტის იმ ტანსაბეღრასთან, რომელი
 საყ სოლოვიოვი იძლევა: ინტელიგენტიმბულურ სამყაროში არაუიქნის ბირ-
 ტება არ მუიოქება არსებობდეს. იმბიქტური იქნალირბი ცოველტის
 რგას სოპიონის ღაუიისუტლების დარტებში სამიქრობის წინაშე, სო-
 ბინისა, რომელიც მარაბილად უბრაუი სინამივილია ემბრში, რომ-
 ელიც მუიბეც რეგორდაც ჩამოქორდა ღაუიის არსებობის მარაბილ ფორ-
 მას და რომელიც დროელი პიოესში კულა ასეოივე ფორმა უნდა მიიღოს
 ასე ტანბრევილი სოპიონს არ მუიოქია სამყაროში მუიოიჭანის რაიბი
 ახალი, ჟერი არ არსებული. ასეოი მუიბევილია, ცხადია, ბეღრავს სო-
 ბიონის მუიოქმეებშიც აღმაჭრენას. ასეც სოპიონს არ მიეფენება ის
 მოხევიანა, რაც მარესმა ფილოსოფოსების მიმარა ტანბევიანა და რაც
 სოპიონის მუიოქმეებშიც მუნებაზე მიუთოლებს: ფილოსოფოსები მბო-
 ლოპ სხვადასხვანაოად ტანბარტებენ სამყაროს, მაგრამ საქმი
 ისაა, რომ იგი მუივილი იქნეს³⁶.

5. სოლოვიოვი ბერეს წერს სიკვერიის ბნეშენელობაზე. მბელი
 ბიის აბრევიება სიკვერიის პიობელიის ტარშიუო ტრალებს. სიკვე-
 რიის ტაენობიონება, ბიის სამბრისი ტაება, სოლოვიოვის აბრით, არის
 პირიბა იმისა, რომ სიკვერილი ტანბევიება სამყაროდან. ესაა: კა-
 ცობრიობის უნაღელის და ურთავრის ამოყანა. სამყარო სიკვერიის
 ტარში ღაუიისუტალი იქნება ცოველტარი ტრატევიისაგან. 3. სოლოვიო-
 ვი სოიოებს ბეგეცეს ასეოი სამყაროს სურათი³⁷. ჟე ამ სურათს და-

36 კ. მარესი, ფ. ენბელი, რაქელი მარებები, ფ. 11, სოიონი,
 1950, გვ. 487.

37 B.G. Solov'ev. Soch., t. II, სტრ. 204-205, 276-

ვაკეირებში, პავინაბუთ, რომ ადამიანთა ზღვის ვ. სოლოვიოვის მიერ
 პაბაჟური სოკეპილისაჟან ლევისშეპილი სამეარო შეიძლება უდიდესი ჭრა
 გერიონ წყარო გახდეს.

სამეარო და ადამიანი ერთი, ერთი ცვლილება, სოლოვიოვის აბ-
 რიზი იონის მაჰეუნდელია, რომ ადამიანი არ არის სრულყოფილი. საწყა-
 რის და ისტორიის პასასრული ნიშნავს ერთი პასასრულს. მთლიან იქ,
 სადაც არ არის ერთი, არ არის სოკეპილი. სინამდვილის ამ სურათში
 ადამიანის უკუდავება ორგანოაპი ლაბრება: 1. შეიძლება მარა-ღმობა
 გავიგოთ ორგანო მარაპილი ანმეო, ისევე ანმეო, რომელიც მოცემუ-
 ლა ორგანო წარსული, ასევე მომავალი; 2. მარაპილი ან უკუდავი
 ცხოვრება შეიძლება გავიგოთ ორგანო შინაარსის სისრულის მისტიკური
 ჟღერება. ორგანო შეხედულება გვიჩვენებს ადამიანის ყოველგვარი შემოქ-
 მედების პასასრულს. ადამიანს მარაპილია საჭივ უწევს უცვლილ,
 ურთა და იმავე სინამდვილისა. ადამიანის შემოქმედებითი ბუნების
 სოკეპილი უფრო აყვანელია, ვიდრე მისი ფიციკური ბუნებისა. ურთი და
 იგივე რაბა ურთი და იგივე, სასრული იქნება ის ლე უსასრული, ადა
 მიანი, ორგანო შემოქმედი, კრება მათიდა, ორგანო მისი იმედილია
 სამარაპილია გავიგნება სასრული შინაარსზე, და მათიდა, ორგანო
 იგი უსასრული შინაარსის ურთა მჭერეცელია გავიგნება. ჯერ კიდევ
 ნიქვე ადამიანის უდიდეს ჭრადერიონ ყოველგვარ მარაპილი წივბრუნვა
 ში ხედავს. ის უკუდავება ორგანო ადამიანის მარაპილი უსასრულია
 გავიგნება, ადამიანთა ზღვის, ორგანო შემოქმედი არსებობისა, ცხადია,
 ნაკლებად ცხოვრება ურთი და იგივე.

სოკეპილი აყვანელია მოცემული, მაგრამ ეს ყველა არსის არ
 აძლევს ურთებას განაცხადის, რომ ადამიანი ცხოვრობს სოკეპილისა-
 ვის. ადამიანი ერთი ცხოვრებას, ორგანო მჭერეცელია აქტიუ-
 ლის სრულად სოკეპილის ჭრად ურთება საწყისი. ადამიანის ცხოვრ-
 ბის საბრისი მისი იმედილია. ყოველი ლეო, ყოველი შემოქმედებითი
 ადამიანის სრულად იმედილი აქვს ურთაპილი და განუყოფელია
 ურთაპილი, რომ ის ადამიანი ადამიანის განუყოფელია, ადამიანის განუყოფელია.

აღსანიშნავად უნდა აღინიშნოს, რომ სწორედ ამ დროს, როდესაც საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი.

ამ დროს საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი. ამ დროს საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი.

6. სოციალური განხილვის პროცესში უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი. ამ დროს საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი.

განხილვის პროცესში უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი. ამ დროს საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი.

7. განხილვის პროცესში უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი. ამ დროს საქართველოს საზღვრები დაიკარგა, დაიწყო მისი დაპყრობის პროცესი.

K. Маркс. Капитал, т. IY, г. II, стр. IIO-III.

79 B.C. Соловьев. Собр. соч., т. III, стр. 129-141.

წინა ღვაწლის დამტკიცება. განიხილეს საზღვარსაგან სტრუქტურული ამბ-
ბებში განხორციელებული სამუშაოს, განხორციელებული სამუშაოები
გაუმჯობესა დაძლეულა. აქ ჯერმეტივებს შორის მიმართება მარტოა-
განს სასოფლარული კავშირის.

Գաղսեռածնիս բաժըլէա թալսեթիճիւնա մծնողշոյն Յիճիւր թա
 Բլոյն լընթրն թորնիս ըրճալըրդ միմարեծնիս սրթընանաւն. յրնս-
 Եթի թաժըլէա. յիւն Գաղսեռածն, մսթի Գաղսեռածն Ժանրընն Սա-
 Կարոս Խնթալըրդի լընթրնիւն. յրնսԵթի սրթընը յիւն ըրճա-
 Լըրդ միմարեծն ըմբա թա սթամանն թորնիս. սմիս ՍաԳըլըն
 ՅրնսԵթի թաժըլէա յիւն Գաղսեռածն: յրճի Յիճիւր, սթամանն թա
 սթամանն, Բլոյն Յիճիւր, սթամանն թա ԲլընԺան թորնիս. ինթրոն
 միմարն յրնսԵթի թորնիս Եթի յիւն միմարն թորնիս, Ժան-
 Բլըն միս Սոնմըրդընն, Գաղսեռածն ԳըլընԺան Գըրնիս ՍաԺ-
 Լո թաժըլէա ԲլընԺան թորնիս ինթրոն ինթրոն, ԳըլընԺան յի
 ՍաԺար թաժըլէա.

გაუცხოვების ასეთი გაგება ანტიინტერნაციონალური, აქ არ არის გაგება-
ლიბინიზებული ის სპეციფიკური მიმდებნი, რომლებიც საფუძვლად უდევს
გაუცხოვების სხვადასხვა ფორმების წარმოშობას ადამიანთა საზოგადო-
ებობაში. სრულიად არ არის გაგებლინიზებული სოციალური და სხვა
ურთიერთობები, რომლებიც ადამიანის გაუცხოვების ძირეული წყაროს
წარმოადგენენ. როგორც გაუცხოვების მიმდებნი, ასევე მისი პატივ-
ების სამართლებრივი ჭრანსუფრუტურ სფეროშია გაპატონილი. ამიტომ
პარალიზებულია ადამიანის აქტიუობა, გაუცხოვების პატივისსაცემ
მიმართული, ადამიანის გაუცხოვების შესრულებითი მხარე: მარტოობის
განცდა, მჭრელი სამყაროში არსებობის განცდა, გამოცხადებულია
სამყაროსუფლი ადამიანის არსებობის მახასიათებელი. მათი პატივ-
მუდღებელია ამ სარეარის გაჩეუბში, მათი პატივადი დაღმბე

მაგრამონი, საბოლოოდ ხდება გაუცხოების ფსიქოლოგიკა. გარკვეული ეპოქასა და გარკვეულ სოციალურ სიტუაციაში მოქცეული ადამიანის ფსიქიკურ განცდათა შენაარსი გამოცხადებულია "მიწიერი", გაუცხოებული კაცობრიობის კონსტიტუციურ ნიშნად, გაუცხოების მიზეზად ცხადდება "მარადიული კაცობრიობის" ნებისყოფის ირაციონალური აქტი, ხდება ადამიანის ფსიქიკური ფუნქციების გატეხილება კოსმოსურ და ბიოსფერულ სივრცეებში. გარკვეული ეპოქის ადამიანის ფსიქიკურ განცდათა შენაარსი, რომელიც ადამიანის რეალური, სოციალ-კონომიკური გაუცხოების მაჩვენებელია, გატანილია ტრადიციულად სამყაროში, უსასრულოდ გაძრვული და შეშინებული გამოცხადებულია არა მარტო ყველა პირობა და ეპოქის ადამიანთა გაუცხოების მიზეზები და ბესოციალურ მიზეზად, არამედ სამყაროს მანძილის გაუცხოების მიზეზადაც.

7 ვ. სოლოვიოვი ვ.წ. "ქრისტიანული სოციალიზმის" წარმომადგენელია. მის ქრისტიანულ სოციალიზმს, ცხადია, არაფერი საერო არა აქვს მიყენებული სოციალიზმთან, რომლის ძირითადი მიზანია სოციალური უთანასწორობის მოსპობა. ქრისტიანული სოციალიზმის იდეები, რომელთა ზეალაბიანო წარმომადგენლები იყვნენ ფ. ბოსტოლსკი და ვ. სოლოვიოვი, იმაში გამოიხატება, რომ, რელიგიური რწმენის საფუძველზე, საბოლოოდ ადამიანთა შორის დამყარდეს ჭეშმარიტად ადამიანური, გონიერი, სასიყვარულო, ინტელექტუალური, ძმური ურთიერთობები ისე, რომ არ შეიძლება სოციალური და კონომიკური უთანასწორობა და შორის. ვ. სოლოვიოვის მიხედვით, კონომიკურ-სოციალური უთანასწორობა, რომელიც ადამიანთა უნარების განსხვავებად დაფუძნებულია, არ გამოიხატება სოციალურად უთანასწორო მხარეებში შორის ინტელექტუალური და სასიყვარულო კომუნიკაციებს. ცხადია, ჭეშმარიტად ადამიანური ურთიერთობების არსებობა ანტაგონისტურ კლასებს შორის რეალურად უტოლია წარმოადგენს. ამაღლებს რა მიყენებული სოციალიზმის არსს, ვ. სოლოვიოვი წერს: "კონომიკური სოციალისტები ბოლომდე ყველას ნათლად

ძვე პაყვანას გაბძღვარს და ღვიძლმცხოვრის მუშებრს მატერიალურ რუნდებუ, მონახუვუნ სახელმწიფოსა და სამოქალაქებრს პაყვანას უბრალე ეკონომიურ ასოკიაკამებუ, "რუსული სოკიალიზმი" რეზრს შესახედაყ ლპარაკობდა მოსოვუსკი, ამინს სანონაპობეჭოპ, ამიოლებს ევალს ეკლესიონს როგორე გონიხე ძმობინ მწუბრუე პონებუე, ჟუმეს, სოკიალური მებომაწუბებინ გარეგანი უმანასწორობინ შემარჯუნებინე..."⁴⁰

მეცნიერული სოკიალიზმი, ნინაპობეჭ სოლოვიოვისა, ლევის ამოყანას ხედავს კაცობრიობინ არა მარტო ეკონომიურ და სოკიალურ, არამებუ გონიხე განლავისუფლებამიყ. აპამიანინს ჟუჰმარითაპ აპამიანური ურთიერთობებინ (სოციალური) პამკვიპრებდასაღინს, მეცნიერული სოკიალიზმინს მიხედეიხ; საჭიროა შეიქმნას სალანაყო ეკონომიური და სოკიალური ბაბინი. კერძოპ, პამყარებს ისეიხი სამოქალაქებრივი მჯობილება, სადაყ გამორჩეული იქნება ეკონომიური და სოკიალური უმანასწორობა, აპამიანინს მიერ აპამიანინს ექსპოლათაყიყ; ასეიხი ბაბინი აუკილედეიკი პირობაა, რაჲა საფუძეული გამოყალის იმ არა აპამიანურ ურთიერთობებს (კოლქუნენყიყას, ბიბოს, პაზრუნენს ემოყიებს და სხვა), რომლებიყ სალანაყო ეკონომიურ-სოკიალური ურთიერთობებინს გამოხატუნებას ნარმოპევენ. 1. სოლოვიოვის ბეზაღნიშნული შეხედულება, რომ არაფერი უქევაჲ მინს რეაქციურ და ანტიმეცნიერულ ხასიახბუ, ენინაპობეჭება ღვითონ სოლოვიოვის ბოჭიერხ მისამბრებასაყ. ლე ბეზაღნიშნული იბედი ლევის განხორყილებინს გბაპ მიხილოპ სუბიექტურ ლეიხ-სრულყოჲას აცხადებს, 2. სოლოვიოვი ბოჭიერხ ლევის ნაწირობი (მაგ. ექსპლუატაციე დობრა) პიპ მინიქუნელობას ანიჭებდა სარწო სამოქალაქებრივი მასშტაბინს სოკიალურ ეკილეებებსაყ. მაგალითაპ, მინი ამრიხ, ბაჭონყმობინს გაუქმება პიპი მინიქუნელობინს მივლენა იყ რუსეთის სოკიალურ ცხოვრებამი. ამი აქციიხ საფუძეული გამოყალა აპამიანსა სუ-

ორაციონალურ ფორმას იღებს.

სამყაროს განვითარება სოციალიზმს გააძრუებელი აქვს იდეალისტური ევოლუციონიზმის ზეარსაზრისით, აქ გაყალიბებულია განვითარების პროცესი. იგი წარმოადგენს არა ძუელიოპან ახლოს წარმომადგენს, არამედ მარაბიულად არსებული ღვისებების გამოყენებას, მარაბიულის მუშისკლასი პრემი. ევოლუციური პროცესის მამოძრავებელი ძალაა ღმირთი, ღონაღიზმის იდეა მსჭვალავს სოციალიზმის კონსოლიდაციას და ანტიკონსოლიდაციას.

3. აპაშიანის პრობლემა ანალიზი სოციალიზმთან რამოგენიზე მინარტულებით წარმოებს. აპაშიანის ეთიკური და სოციალური ღუნქციონის გარკვევას ნონ უსწრებს აპაშიანის ინტელიგენცია, სარაც წაყენებლად აპაშიანის სანეციფიკურიზმ, მისი აგეოლო არსებულობა იერარქიამი.

სოციალიზმი მხოლოდ ღირებულებებს ზეარსაზრისით უბედა სამოგაპოებრივ ცხოვრებას.

სამოგაპოების კვლევა სოციალიზმთან სუბიექტივისტური პოზიციონირება წარმოებს. სოციალიზმის ასეთი მიგეომა სამოგაპოებრივი ცხოვრების კვლევისადმი, ენაღსაღება რესული სუბიექტიური სოციალიზმის (მიხაილესკი, ლვროვი) წარმომადგენელთა მუხედულებებს.

სოციალიზმი ყოველმას მარაბიულს ერისგინება და პუმაღიზმი, მაგრამ მისი სისუბიის წამამძღვრებში ამის საშუალებას არ იძლევიან. სამყარო, რომელიც სამოლოდ სოციალიზმთან "რამიულ" სისუბიას წარმოადგენს, არ იძლევა საშუალებას გავიმარტოთ აპაშიანი რაგორც ღვისუღალი მუმიქმედი არსება. "მარაბიული კაკობრიზმის" კონტრეფიკად ზღრს ჯარგავს აპაშიანის მოღვაწეობას პრემი, რაგან ის, რაც ამ მოღვაწეობის მუხედგად უნდა განხორციელდეს, სოციალიზმის ამოღობ, მარაბიულად განხორციელდებლია ღმირთი. სამოლოდ აპაშიანის განმავრისუღება სოციალიზმს რაგვავს ბებუნებრივი, ღმირთი (კალბის რეალიზაციას ღმირთი პროცესში. ამოღობ იგი აქედმებს აპაშიანის

საერო უფლებას, მის ღირსეულობაზე და პასიურობის ფილოსოფიის
 მარტოობაზე და გვერდზე.

Արչալ Դոնիշովիչ Բաքադե

Проблема человека в философии

В.С.Столеньева

**Բանիլիքի և Լաշարիլիքի ևս և Թոնիկի ևս Լաշարի Ժողովրդի
և Բազմիկի և Լաշարի և Լաշարի և Լաշարի
Թոնիկի և Լաշարի և Լաշարի և Լաշարի**

